

Taikos sutarties sąlyga – 48 mln. Lt

Antradienį (11 27) posėdžiavo Vyriausiosios Administracinės Teismas, kuris nagrinėja grupės parlamentarų ieškinį dėl švietimo ir mokslo ministro G.Steponavičiaus įsakymo, įvedusio mokytojams tarnybinių koeficientų „žirkles“. „Prieš teismo posėdį, apsikeitus argumentais su atstovaujančiu ŠMM interesams Teisės skyriaus vedėju T.Daukantu, prieita prie bendros nuomonės dėl galimos taikos sutarties“, – teigia posėdyje dalyvavę Žemaitijos regiono švietimo darbuotojų atstovai.

NAUJIENOS 2 p.

Gintautas Mažeikis: „Noriu supratimą paversti gyvenimu“

„Noriu, kad ir mano vaikai jaustų pasaulio prieštaravimus ir nebijotų susidurti su jais, mąstyti juos. Iš mokslų jie dažniausiai grįžta turintys aiškius įsitikinimus. Tada noriu išbalansuoti juos, padėti suvokti, kad skirtybės nėra blogai, o prieštaravimai ir alternatyvos yra galimi ir būtini“, – pasakoja filosofas, kultūros teoretikas, antropologas profesorius G.Mažeikis.

5 p.

Nepanašu, kad švietimas būtų artinamas prie prioritetų linijos

Valdančiąją koaliciją Seime suformavusių partijų sutartis numato, kad švietimo ir mokslo viceministro postas atiteks Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) atstovui.

„Kaip apibūdintumėte bendrą darbą vadovaujant ministerijai 2001 m. kartu su LLRA atstovu, viceministru Janu Dzilbo? Ir kaip vertinate dabar formuojamos ŠMM vadovybės darbo perspektyvas?“ – paklausė „Dialogas“ buvusio ministro Algirdo Monkevičiaus.

„DIALOGAS“ KLAUSIA 6 p.

Reikėtų tėti ir nesiblaškyti

„Mano požiūris yra vienareikšmis: visi pradėti pokyčiai – gerokai pavėluoti. Jeigu jau pagaliau buvo ryžtasi tam tikriems sprendimams – juos reikėtų tėti ir nesiblaškyti. Aš, asmeniškai, labai linkėčiau nedaryti „kitaip“ vien todėl, kad „anie“ taip darė. Visgi – sprendžiamas studijų ir mokslo, t. y. ateities, likimas, todėl reikėtų savus interesus ir ambicijas padėti į šalį“, – teigia Kauno technologijos universiteto rektorius prof. Petras Baršauskas, komentuo-damas naujosios šalies valdžios ketinimus vėl reformuoti aukštąjį mokslą.

AUKŠTASIS MOKSLAS 7 p.

Universitetas – mokyklai, mokykla – universitetui

Mykolo Romerio universitetas siūlo Lietuvos mokytojams naudotis informaciniais universiteto bibliotekos ištekliais.

8–9 p.

Zitos Šliogerienės nuotr.

Kaip nauja valdžia saugos kaimo mokyklas?

„Didelė reforma laukia ir švietimo sistemos, nes pagal dabartinę situaciją, nekeičiant kai kurių įstatymų, matom, kad mažos rajonų mokyklos, kurios yra Lietuvos pasienyje, yra uždaromos“, – prisistatydamas naujajam Seimui pareiškė į premjero postą Prezidentės pasiūlytas, o dabar jau ir XVI Vyriausybės vadovu tapęs Algirdas Butkevičius. Nejaugi tikrai naujoji Vyriausybė imsis revizuoti ilgai ir skausmingai tvarkytą Lietuvos mokyklų tinklą?

Sutarti nebuvo sunku

Politikų išsipareigojimas saugoti kaimo mokyklas yra geras argumentas norintiesiems įrodyti, kad rinkimus laimėję socialdemokratai valdančiąją koaliciją formavo programiniu pagrindu. Prisiminkime, kokius pažadus rinkimuose dalino keturios Bendro darbo Lietuvai koalicijos sutartį lapkričio 15 d. pasirašiusios partijos.

Lietuvos socialdemokratų partija (LSDP) žadėjo: „Koreguoti bendrojo ugdymo mokyklų reformą taip, kad nebūtų draskomas susiformavęs tinklas, skatinantis mokytojų-bedarbių skaičiaus augimą, bet būtų išsaugomos mokyklos kaimo vietovėse, ilgosios gimnazijos.“

Darbo partija tikino: „Sieksime, kad bendrojo ugdymo mokyklų pertvarkos nelemtų vien tik ekonominiai veiksniai, bet būtų atsižvelgiama į mokyklos teikiamų paslaugų kokybę bei mokyklos reikšmę vietos bendruomenei.“ Partija „Tvarka ir teisingumas“ viliojo: „Skatinsime mažų pradinių mokyklų išsaugojimą <...>. Mažosios pradinės mokyklos mokinio krepšelio finansavimui taikysime 2 kartus didesnę koeficientą.“ Lietuvos lenkų rinkimų akcija kvietė: „Turime išsaugoti vidurines, kaimo mokyklas, tradicinį tautinių mažumų švietimo modelį, sėkmingai veikiantį visus 22-ejus Lietuvos Respublikos nepriklausomybės metus.“

Nukelta į 4 p. ▶

ES: nuo pastoriaus – iki kariūno Lietuvos švietimo ir mokslo ministro(-ės) belaukiant...

V.Baltraitienė

Lietuvos švietimo bendruomenė laukia naujojo švietimo ir mokslo ministro.

Šiuo metu realiausia kandidatė į šį postą laikoma Darbo partijos atstovė Virginija Baltraitienė antradienį (11 27) jau buvo susitikusi su Prezidente. Pasikalbėti apie švietimo sistemos viziją ir artėjančią Lietuvos pirmininkavimą ES Tarybai aukštomis šalies pareigūnėms užteko mažiau nei 15 minučių.

V.Baltraitienė įsitikinusi, jog tinka eiti švietimo ir mokslo ministrės pareigas. „Manau, kad esu įsigilinsi į švietimo klausimus pradedant nuo tų laikų, kai dirbau Kėdainių rajono savivaldybėje administracijos di-

rektore, ekonomikos departamento direktore, mere. Man labai artimas bendrasis švietimas, ikimokyklinis ugdymas, profesinis. Dabar septynerius metus, kai esu Seimo narė, taip pat labai domiuosi švietimu. Manau, kad mano strateginis mąstymas, ne vien kaip švietimo darbuotojos, bet ir kaip ekonomistės, suteikia man galimybę dirbti švietimo srityje“, – kalbėjo politikė žurnalistams po pokalbio su Prezidente. Dar kandidatė į ministrus spėjo pasakyti, jog revoliucijų švietimo sistemoje daryti neketinama.

Nukelta į 3 p. ▶

ŠMKK: nauja sudėtis, nauji vadovai

Praėjusį trečiadienį (11 21) vykusiam Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto posėdyje, kuriam pirmininkavo vyriausias pagal amžių komiteto narys A.Dumčius, komiteto pirmininke atviru balsavimu 7 balsais už ir 4 susilaikius, išrinkta Darbo partijos frakcijos narė A.Pitrėnienė.

Komiteto pirmininko pavaduotoju ketvirtadienį (11 22) atviru balsavimu išrinktas Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos narys E.Žakaris.

Pagal priimtą Seimo nutarimą Švietimo, mokslo ir kultūros komitetą sudarys 12 parlamentarų: V.Baltraitienė, R.Baškienė, L.Dmitrijeva, A.Dumčius, V.Juozapaitis, J.Narkevičius, A.V.Patackas, M.A.Pavilionienė, A.Pitrėnienė, G.Steponavičius, V.Stundys, E.Žakaris.

ŠMM: nauja priemonė ugdymui tobulinti

Nuo kitų metų pradžios visos Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklos galės naudotis mokyklų veiklos įsivertinimui ir tobulinimui skirta internetine sistema IQES LT. Savo nuomonę apie ugdymą konkrečioje mokykloje galės pareikšti mokiniai, jų tėvai, patys mokytojai. Duomenys bus prieinami tik apklausoje dalyvavusiai mokyklai ar tik konkrečiam mokytojui.

„Naujoji sistema padės atlikti mokyklos įsivertinimą pagal jos poreikius. Mokyklos įsivertinimo instrumentai, duomenų apdorojimas bei metodinė parama bus laisvai prieinama visoms bendrojo ugdymo mokykloms ir mokytojams, o pagalbą jiems teiks parengti konsultantai. Sistema taip pat padės išsiaiškinti mokytojų, mokinių, jų tėvų požiūrį į ugdymo procesą“, – sako švietimo ir mokslo viceministras V.Bacys.

IQES LT Lietuvoje diegiama Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros iniciatyva. Rengėjai tikisi, kad speciali elektroninė erdvė leis užtikrinti geresnį grįžtamąjį ryšį tarp pedagogų, mokyklos administracijos ir mokinių bei jų tėvų, skatins mokinių atsakomybę už savo mokymąsi.

IQES LT siūlo mokykloms sudarytą internetinių įrankių rinkinį, kuriame tarpusavyje derinami mokyklų, mokinių, tėvų, mokytojų vertinimo ir įsivertinimo instrumentai: mokinių ir tėvų klausimynai, pamokos stebėjimo klausimynai, glaustosios apklausos formos, patarimai interviu rengimo klausimais ir kt.

Mokytojams, mokiniams, tėvams atsakius į anketos klausimus internetu, automatiškai generuojama rezultatų ataskaita, mokyklos iš karto gali jos rezultatus analizuoti ir ieškoti būdų ugdymo kokybei gerinti. Sistema pateikia platų, išsamų pamokų ir ugdomosios veiklos gerinimo metodų aprašymą.

Jau parengtus IQES LT klausimynus mokyklos gali papildyti joms rūpinčiais klausimais, gali juos ir savarankiškai sudaryti, naudodamosi anketų banku.

Mokyklos, norinčios pasinaudoti šia nemokama paslauga, jau gali registruotis internetiniame puslapyje <http://iqesonline.lt/index.cfm>, o sistema bus galima pradėti naudotis nuo 2013 m. vasario.

IQES LT sistema sukurta įgyvendinant ES projektą „Kokybės ugdymo stiprinimas bendrojo lavinimo mokyklose“.

ŠMM inf.

APKLAUSA

Trečdalis komentarų nerašo niekada

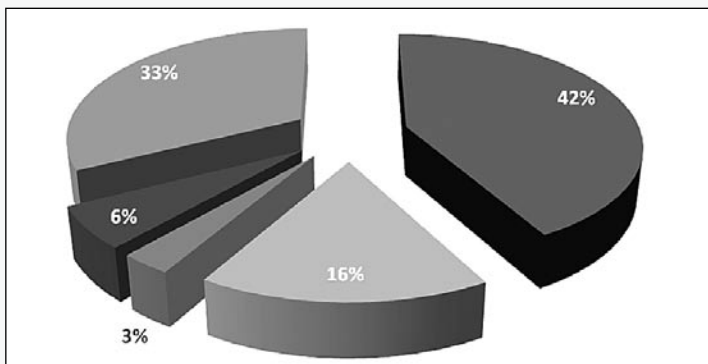
Specialistai sako, kad keičiasi internete nemažai laiko praleidžiančiųjų pomėgiai. Akivaizdu, kad populiarusis „Facebookas“ straipsnių įvairiuose tinklalapiuose komentavimo aštuolių dėmesį gerokai paskaidė. Yra, žinoma, ir kitokių tendencijų – jas analizuoja specialios „pajėgos“.

„Dialogas“ tik mėgėjiškai pasidomėjo, kada svetainės (www.dialogas.com) lankytojai (pa)komentuoja internete paskelbtus straipsnius.

Atsakymai pasiskirstė taip:

- kai turiu nuomonę straipsnyje svarstomu klausimu ir tas klausimas man rūpi – 42 proc. respondentų;
- kai straipsnis „užkabina“ emocijas – 16 proc.;
- kai neturiu kitos galimybės pasakyti, ką galvoju apie autorių – 3 proc.;
- kai noriu trumpam pakeisti veiklos pobūdį – 6 proc.;
- niekada – 33 proc.

Kaip matote, trečdalis sako niekada nerašą komentarų, 42 proc. respondentų straipsnius komentuoja tik turėdami ką pasakyti, straipsnyje svarstomu klausimu ir kai tas klausimas jiems rūpi. Turbūt sutiksime, jog paskaičius komentarus įspūdis dažnai susidaro kiek kitoks.

Mokytojų išėtinėms kompensacijoms – išimtis

Pirmadienį (11 26) vykusiam pasitarime A.Kubiliaus vadovaujama Vyriausybė nepritarė Seimo narių M.Petrauskienės, E.Žakario ir V.Simuliko siūlymui šiemet savivaldybėms papildomai numatyti beveik 2,6 mln. litų mokytojų išėtinėms kompensacijoms mokėti.

Švietimo ir mokslo ministerija (ŠMM) yra paskaičiavusi, kad dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus šiemet atleidžia-

miams mokytojams iš viso reikia 7,1 mln. litų. Vyriausybė tikslinant šių metų biudžetą buvo pasiūliusi tam skirti 4,5 mln. litų, o likusią dalį esą turėtų rasti savivaldybės.

Seimas, antradienį (11 27) balsavęs dėl tikslinamo 2012 m. biudžeto, nustatė išimti mokytojų išėtinėms kompensacijoms išmokėtoms sumoms, kai nepanaudota specialiosios tikslinės dotacijos dalis mokinio krep-

šeliui dėl sumažėjusio mokinių skaičiaus nuo 2012 m. rugsėjo 1 d. ketvirtąjį ketvirtį turi būti grąžinama į valstybės biudžetą. „Tačiau, kaip pažymima dokumento aiškinamajame rašte, savivaldybės, kurios iki 2012 m. lapkričio 1 d. įvykdė pajamų planą daugiau kaip 5 proc., išėtines kompensacijas pedagogams mokės iš savo biudžeto lėšų“, – informavo Seimo Ryšių su visuomene skyrius.

Taikos sutarties sąlyga – 48 mln. Lt

Antradienį (11 27) Lietuvos švietimo darbuotojų profesinės sąjungos (LŠDPS) Žemaitijos regiono profesinių sąjungų susivienijimas (ŽRPSS) pranešė, kad šios organizacijos vadovas E.Jesinas dalyvavo Vyriausiojo Administracinio Teismo (VAT) posėdyje, kuris turėjo nagrinėti grupės parlamentarų – Darbo partijos frakcijos Seime narių – ieškinį dėl švietimo ir mokslo ministro G.Steponavičiaus įsakymo. Pasak ŽRPSS, ieškinio tikslas – panaikinti minis-

tro G.Steponavičiaus įsakymą dėl pedagogų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo nuostatų, kurios mažina tarnybinių atlyginių žemutinių koeficientų ribą. „Prieš teismo posėdį, apsikeitus argumentais su atstovaujančiu ŠMM interesams Teisės skyriaus vedėju T.Daukantu, prieita prie bendros nuomonės dėl galimos taikos sutarties. Viena iš sutarties sąlygų – pakeisti darbo apmokėjimo tvarkos aprašą, panaikinant koeficientų „žirklę“. Papildomai šiam pakeitimui fi-

nansuoti reikia 48 mln. litų, bet turint omeny, kad ŠMM kasmet grąžina į šalies biudžetą apie 80 mln. litų nepanaudotų mokinio krepšelio lėšų, vykdant susitarimo sąlygas, švietimo biudžeto turėtų pakakti“, – teigiama ŽRPSS pranešime.

ŽRPSS taip pat pažymi, kad ieškinį paruošė ir teisme ieškovams atstovavo ŽRPSS teisininkai: H.Mackevičiaus advokatų kontora ir Vilniaus 2-osios advokatų kontoros teisininkas T.Bakučionis.

Koks darbas laikomas plagiatu?

Mykolo Romerio universiteto (MRU) senatas apibrėžė, koks studento rašto darbas laikomas plagiatu. MRU studento rašto darbas yra laikomas plagiatu, jeigu:

a) rašto darbas ar jo dalys yra parašytos pažodžiui perrašant kito autoriaus tekstą nenurodant šaltinio arba nurodant šaltinį, tačiau neišskiriant perrašyto teksto kabutėmis. Pažodinis kito autoriaus teksto perrašymas nenurodant šaltinio arba nurodant šaltinį, tačiau neišskiriant perrašyto teksto kabutėmis laikomas plagiatu, jei tokio teksto darbe yra daugiau nei pusė puslapio, t. y. 900 spaudos ženklų, įskaitant tarpus;

b) rašto darbas ar jo dalys yra parašytos perfrazuojant kito autoriaus tekstą nenurodant šaltinio. Kito autoriaus teksto perfrazavimas nenurodant šaltinio laikomas plagiatu, jei tokio teksto darbe yra daugiau nei vienas puslapis, t. y. 1800 spaudos ženklų, įskaitant tarpus;

c) rašto darbo tekste, lentelėse ar paveiksluose yra pateikiami duomenys nenurodant šaltinio (išskyrus tuos atvejus, kai duomenys yra surinkti paties autoriaus);

d) rašto darbas buvo pristatytas ir gintas šioje ar kitoje mokslo įstaigoje Lietuvoje ar užsienyje.

Taip pat nustatyta, kad tęsti-

nių darbų atveju tekste turi būti nurodyta, kurios jo dalys yra paimitos iš ankstesnių to paties darbo autoriaus rašto darbų.

Šiais punktais MRU senatas papildė universiteto studijų tvarką ir studijų rezultatų vertinimo tvarką, kuriose numatyta, kad už sąžiningos konkurencijos principo pažeidimą, nusirašinėjimą, plagijavimą ar bet kurios kitos formos akademinę nesąžiningumą, susijusį su studijų rezultatų vertinimu, studentas arba klausytojas gali būti šalinamas iš MRU kaip už akademinės etikos pažeidimą ir šurkščiausią akademinės drausmės pažeidimą.

Ugdomi sveikatos nepasitikrinę mokiniai

Panevėžio visuomenės sveikatos centras (PVSC), Sveikatos apsaugos ministerijos pavaldumu, rugsėjo–spalio mėnesiais atliko Panevėžio apskrities bendrojo ugdymo mokyklų visuomenės sveikatos saugos kontrolę ir įvertino Lietuvos higienos normas bei Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo reikalavimų laikymąsi.

Kontrolės metu buvo atliktas 71-os Panevėžio apskrities bendrojo ugdymo mokyklos patikrinimas, beveik 86 proc. patikrintų įstaigų buvo rasta pažeidimų.

Kontrolės metu paaiškėjo, kad beveik ketvirtadalyje (24 proc.) patikrintų ben-

drojo ugdymo mokyklų nebuvo užtikrintas mokinių sveikatos priežiūros reikalavimas – mokiniai buvo ugdomi nepasitikrinę sveikatos ir nepateikę Vaiko sveikatos pažymėjimo.

Be to, daugelyje mokyklų buvo rasta higienos normų, susijusių su mokyklos patalpomis ir jų įrengimu, pažeidimų. Kontrolės metu pastebėta, kad ne visi sanitariniai įrenginiai techniškai tvarkingi ir veikia (10 proc.). Tualetų su prausykla patalpose nėra asmens higienos priemonių: rankų džiovintuvų ar vienkartinės rankšluosčių (14 proc.).

Atkreiptas dėmesys, kad ne visose mokyklose yra sutvarkytas karšto vandens tiekimas. Nustatyta, kad 35 proc. patikrintų mo-

kyklų karštas vanduo netiekiamas į tualetus.

Beveik ketvirtadalyje (23 proc.) tikrintų mokyklų bendram dirbtiniam apšvietimui mokymo klasėse ir mokymo kabinetuose naudojamos ne liuminescencinės lempos, mokymo klasėse ir mokymo kabinetuose neįrengtos žaliuzės (užuolaidos), apsaugančios nuo tiesioginių saulės spindulių (18 proc.).

Kai kuriose mokyklose nesilaikoma mokinių maitinimo organizavimo rekomendacijų. 17 proc. tikrintų mokyklų pietums nepateikiamas bent vienas sveiką tausojantis, t. y. virtas arba garuose troškintas, patiekalas. Taip pat ne visur (11 proc.) atsakingas asmuo pildo valgiaraščių ir vaikų maitinimo atitikties patikrinimo žurnalą kiekvieną savaitę.

ES: nuo pastoriaus – iki kariūno

► Atkelta iš 1 p.

V.Baltraitienė (54 m.) yra baigusi Baisogalos vidurinę mokyklą, Lietuvos žemės ūkio akademiją. Ekonomistė. Buvusi Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Ekonomikos ir biudžeto skyriaus vedėja, administracijos direktorė, Kėdainių rajono merė. Nuo 2005 m. gruodžio 13 d. – Seimo narė. Praėjusios kadencijos parlamente – Seimo Pirminko pavaduotoja, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narė. Šiuose Seimo rinkimuose irgi mandatą į parlamentą laimėjusio Eugenijaus Gentvilo sesuo. Vyras Regimantas Baltraitis – UAB „Kėdainių autoservisas“ direktorius. V.Baltraitienė turi du vaikus.

Taigi, naujos valdžios formavimosi procesai po truputį vyksta. Mes, eiliniai piliečiai, juos (kartkartėmis iš nuostabos prasižiodami) stebime. Vietomis jie primena komediją (pvz., tai, kad Petras Gražulis Seime rūpinsis etika), kartais tragediją (turbūt tiktų tas pats pavyzdys), na, o retsykiais pūstelna dramos vėjo gūsis, primindamas apie realybę anapus visų socialinių bei kitokių vaidmenų ir politinių spektaklių, – vaikių tolių šviesios atminties Juliui Veselkai.

„Dialogas“, kad neprailgtų laukti naujojo ministro(-ės) ir siekdamas kiek praplėsti akiratį, sumanė pasmalsauti, kas šiuo metu švietimui vadovauja kitose Europos Sąjungos šalyse. Parinkome šiek tiek informacijos: duomenys nėra išsamūs, nesilaikyta ir griežtos sistemos – tai ištis tėra pasižvalgymas, kam šią atsakingą sritį patiki mūsų europiniai broliai ir sesės.

Ministrų amžiaus vidurkis – 57 m. Iš 23-ų „pažiūrėtų“ ministrų – 6 moterys, 11 mokslų daktarų. Tarp ES švietimo vadovų yra politikos, tikslųjų mokslų atstovų, pastorius, profesionalus kariškas, senovės Egipto, sąžinės klausimo specialistai ir t. t. Kai kurie ministrai jau turi šio darbo stažą, kiti prie savo šalių švietimo vairo stoję visai neseniai.

Dirstelkime...

LATVIJA

Švietimo ir mokslo ministras **Roberts Kilis**

- 44 metai.
- Socialinės antropologijos specialistas, mokslų daktaras (PhD).

- Kalbos: latvių, anglų, rusų.
- Ministru dirba nuo 2011 metų.

ESTIJA

Švietimo ir mokslo ministras **Jaak Aaviksoo**

- 58 metai.
- Fizikas, mokslų daktaras (PhD).
- Buvęs Tartu universiteto rektorius, gynybos ministras, Estijos mokslų akademijos narys, Turku universiteto (Suomija) garbės daktaras, *Academia Europaea* narys.

Nuo 1976 metų išleido beveik 200 mokslinių publikacijų, dalyvavo daugiau kaip 100 mokslinių konferencijų 23-ose šalyse.

- Kalbos: anglų, rusų, vokiečių, prancūzų ir ispanų (pagrindai).
- Ministru dirba nuo 2011 metų.

SLOVAKIJA

Švietimo, mokslo, mokslinių tyrimų ir sporto ministras **Dušan Čaplovič**

- 66 metai.
- Istorikas, archeologas, docentas, mokslų daktaras (PhD).

- Ilgametis Slovakijos mokslų akademijos narys. Vadovavo parlamento Švietimo, mokslo, jaunimo ir sporto komitetui.
- Ministru dirba nuo 2012 metų.

ŠVEDIJA

Švietimo ministras, ministro pirmininko pavaduotojas **Jan Björklund**

- 50 metų.
- Švedijos ginkluotųjų pajėgų majoras.

- Liberalų partijos lyderis, švietimo politikos srityje dirba nuo 1991 metų. Buvo Stokholmo miesto tarybos narys.
- Turi 2 vaikus.
- Ministru dirba nuo 2007 metų.

SUOMIJA

Švietimo ir mokslo ministras **Jukka Gustafsson**

- 65 metai.
- Socialinių mokslų magistras.
- Ministru dirba nuo 2011 metų.

VOKIETIJA

Švietimo ir mokslo ministrė **Annette Schavan**

- 57 metai.
- Profesorė, mokslų daktarė (PhD).
- Daktaro laipsnis suteiktas už mokslinį darbą apie sąžinės formavimąsi.

5-ųjų universitetų garbės daktarė.

- Ministre dirba nuo 2005 metų.

BULGARIJA

Švietimo, jaunimo reikalų ir mokslo ministras **Sergei Ignatov**

- 52 metai.
- Egiptologas, profesorius, mokslų daktaras (PhD).

- Dirbo švietimo, jaunimo reikalų ir mokslo viceministru, Naujojo Bulgarijos universiteto rektoriumi. Yra paskelbęs per 40 mokslinių publikacijų.
- Kalbos: anglų, rusų, prancūzų, senovės egiptiečių, koptų, graikų, asirų-babiloniečių.
- Ministru dirba nuo 2009 metų.

PRANCŪZIJA

Švietimo ministras **Vincent Peillon**

- 52 metai.
- Filosofijos mokslų daktaras (PhD).
- Ilgametis Prancūzijos politikas. 2004 metais išrinktas Europos Parlamento nariu.

- Ministru dirba nuo 2012 metų.

ITALIJA

Švietimo ir mokslo ministras **Francesco Profumo**

- 59 metai.
- Elektronikos inžinierius, profesorius.
- Dirbęs Turino politechnikos universiteto rektoriumi. Paskelbęs per 250 mokslinių publikacijų, dalyvavęs daugybėje tarptautinių konferencijų, pelnęs aibę apdovanojimų. 9-ųjų universitetų garbės daktaras.

- Ministru dirba nuo 2011 metų.

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Valstybės sekretorius švietimui **Michael Andrew Gove**

- 45 metai.
- Oksfordo universiteto absolventas.

- *The Times* žurnalistas, autorius, BBC televizijos reporteris.

DANIJA

Vaikų ir išsilavinimo ministrė **Christine Antorini**

- 47 metai.
- Viešojo administravimo magistrė.
- Ilgalaike Danijos parlamento narė.

- Ministre dirba nuo 2011 metų.

Mokslo, inovacijų ir aukštojo mokslo ministras **Morten Østergaard**

- 36 metai.
- Politikos mokslų magistras.

- Ministru dirba nuo 2011 metų.

PORTUGALIJA

Švietimo ir mokslo ministras **Nuno Crato**

- 60 metų.
- Matematikas, ekonomistas, profesorius, mokslų daktaras (PhD). Rašytojas.

- Dirbo Portugalijos matematikų draugijos ir Tagusparko (mokslo ir technologijų parko) prezidentu. Nuolat populiarina mokslą rašydamas spaudai bei dalyvaudamas įvairiose televizijos, radijo laidose. Europos Komisija 2008 m. skyrė N.Crato Europos Mokslo apdovanojimą.
- Ministru dirba nuo 2011 metų.

AUSTRIJA

Švietimo, menų ir kultūros ministrė **Claudia Schmied**

- 53 metai.
- Ekonomikos ir verslo administravimo specialistė, mokslų daktarė (PhD).

- Dėstė Vienos universitete. Aktyvi įvairių meno susivienijimų narė. Visuomenės ir ekonomikos mokslų asociacijos prezidentė.
- Ministre dirba nuo 2007 metų.

SLOVĖNIJA

Švietimo, mokslo, kultūros ir sporto ministras **Žiga Turk**

- 50 metų.
- Technikos mokslų daktaras (PhD).

- Liublijanos universiteto profesorius. Mokslinio žurnalo redaktorius. Lisabonos strategijos nacionalinis koordinadorius.

VENGRIJA

Žmogiškųjų išteklių ministras **Zoltan Balog**

- 54 metai.
- Teologas, pastorius. Mokytojas, dėstytojas. Bažnyčios politikos patarėjas.

Bonos universiteto mokslinis bendradarbis. Aktyvus savanoris, kovotojas už žmogaus teises. Dirbo ministro pirmininko padėjėju. Sertifikuotas psichikos higienos ekspertas.

- Kalbos: anglų, vokiečių ir senovės graikų.
- Turi 5 vaikus.

RUMUNIJA

Švietimo ir mokslo ministrė **Ecaterina Andronescu**

- 64 metai.
- Inžinierė, profesorė, mokslų daktarė (PhD).
- 5-ųjų Rumunijos universitetų garbės daktarė. 2002 m. apdovanojama Rumunijos riterio ordino žvaigžde.

Socialdemokratų partijos narė. Švietimo ir mokslo ministrė buvo paskirta 3 kartus.

- Ministre (šios kadencijos) dirba nuo 2012 metų.

MALTA

Švietimo ir darbo ministrė **Dolores Cristina**

- 63 metai.
- Įgijusi menų bakalauro laipsnį.
- Dirbo šeimos ir socialinės vienybės ministre. Svikio (*Swieqi*) miesto merė. Maltos parlamento narė. Kovotoja už moterų teises.

- Turi 4 vaikus.
- Ministre dirba nuo 2010 metų.

KIPRAS

Švietimo ir kultūros ministras **George Demosthenous**

- 47 metų.
- Mechaninės inžinerijos specialistas, mokslų daktaras (PhD).

- Įvairių mokslo bendruomenių narys. Dirbęs universiteto rektoriumi bei prorektoriumi. Dviejų mokslinių knygų bendraautoris, daugybės publikacijų autorius, pelnęs įvairių mokslo apdovanojimų.

ISPANIJA

Švietimo, kultūros ir sporto ministras **José Ignacio Wert Ortega**

- 62 metai.
- Teisininkas, sociologas.
- Dirbo ministro pirmininko kabineto nariu. Daugybės mokslinių monografijų, straipsnių bei knygų autorius. Įvairių asociacijų bei komitetų narys.

- Ministru dirba nuo 2011 metų.

AIRIJA

Švietimo ir gebėjimų ministras **Ruairi Quinn**

- 66 metai.
- Architektas.
- Buvęs Leioristų partijos vadovas, vadovavo 6-iesiems skirtingiems departamentams. Buvęs darbo, finansų ministras.

- Ministru dirba nuo 2011 metų.

LIUKSEMBURGAS

Švietimo ir profesinio mokslo ministrė **Mady Delvaux-Stehres**

- 62 metai.
- Paryžiuje studijavo klasikinę literatūrą. Mokytoja.

Ilgametė parlamento narė, dirbusi transporto ministre.

- Turi 3 vaikus.
- Ministre dirba nuo 2004 metų.

ČEKIJA

Švietimo, jaunimo ir sporto ministras **Petr Fiala**

- 48 metai.
- Profesorius, mokslų daktaras (PhD).
- Čekų kalbos, literatūros, istorijos, politikos mokslų specialistas. Pirmasis Čekijos Respublikos politikos mokslų profesorius. Vadovavęs savo šalies Politikos mokslų, Tarptautinių santykių, Europos studijų departamentams. Buvęs Masaryko universiteto (Brno) Socialinių studijų fakulteto dekanas, šio universiteto rektorius, Čekijos rektorių konferencijos prezidentas, viceprezidentas ir t. t. Buvęs Čekijos Respublikos parlamento Totalitarinių režimų studijų instituto valdybos narys, Čekijos Respublikos vyriausybės vyriausiasis mokslinis patarėjas.

Aktyvus įvairių aukštojo mokslo ir mokslinių tyrimų tarybų narys, pelnęs ne vieną apdovanojimą.

- Ministru dirba nuo 2012 metų.

Kaip nauja valdžia saugos kaimo mokyklas?

► Atkelta iš 1 p.

Taigi naujosios valdžios dėmesio mokykloms kaimo vietovėse neturėtų stigti. Tačiau imdamiesi jų tinklo revizijos ir korekcijų politikai turės įvertinti kai kurias, jiems galbūt kol kas dar nežinomas aplinkybes.

Apsaugos laukia pusšimtis mokyklų

Vargu ar Lietuvos lenkams atstovaujančių politikų raginimas išsaugoti vidurines mokyklas bus įtrauktas į bendrą koalicijos programą – kitos partijos apie vidurines mokyklas nė nebekalba. Nenuostabu – skaičius savivaldybių, kurios tokio tipo mokyklų jau neturi, artėja prie 10-ies. Tiesa, kitose dar veikia bemaž 300 tokio tipo ugdymo įstaigų. Jose mokosi per 100 tūkst. mokinių, dirba apie 10 tūkst. mokytojų.

Daugiau nei pusės vidurinių mokyklų perspektyva gana aiški. Jų savininkai – miestų bei rajonų savivaldybės yra numčiusios, kad bemaž visos jos iki 2015-ųjų taps gimnazijomis, progimnazijomis arba pagrindinėmis mokyklomis.

Dramatiškesnis likimas laukia apie 120-ies kaimo vidurinių mokyklų. Pagal dabar veikiančius teisės aktus šansą tapti gimnazijomis turi mažiau nei 10 iš jų – tos, kurios dar tikisi sukomplektuoti po dvi vienuoliktas klases, akredituotis ir vykdyti vidurinio ugdymo programą.

Savivaldybės yra suplanavusios, kad apie pusšimtį tokią viltį praradusių kaimo ugdymo įstaigų taps progimnazijomis ir pagrindinėmis mokyklomis, likusios – neteks juridinio asmens teisių ir taps kitų mokyklų skyriais.

Kieno likimui teiks prioritetą?

Kam toliau tvarkant mokyklų tinklą teikti prioritetą – mokinių ar institucijų likimui? Tai klausimas, į kurį teks atsakyti kaimo mokyklai, ypač vidurines, saugoti pasiryžusiems politikams. Juk veikiau siai nepavyks nutylėti ar nepastebėti fakto, kad abiturientai, baigę vidurines mokyklas, turinčias tik vieną vienuoliktą klasę, brandos egzaminus laiko prasčiau nei gimnazijų ugdytiniai. Nacionalinio egzaminų centro (NEC) skelbiami duomenys kiekvienam gali patvirtinti, kad aštuonias iš dešimties tokias kaimo vidurines pernai baigusius abiturientų istorijos valstybinio brandos egzamino (VBE) rezultatai buvo žemesni nei šalies gimnazijų abiturientų pasiekimų vidurkis. Dar didesnius skirtumus politikai išvystų, jei palygintų abiturientų pasiekimus, parodytus per lietuvių kalbos, užsienio kalbos (anglų) ir matematikos valstybinius brandos egzaminus. O biologijos VBE rezultatai atskleistų, kad šalies gimnazijų abiturientų pasiekimams prilygsta tik kas dešimtos mažosios kaimo vidurinės mokyklos ugdytiniai.

Tokie duomenys politikams paaiškintų, kodėl net 17 proc. pernykščių kaimo mokyklų abiturientų niekur toliau nesimoko, kodėl jie išvyko į užsienį arba užsiregistravo darbo biržoje.

Kuo jau kuo, o socialinės atskirties mažinimu socialdemokratai – jų Vyriausybėje bus daugiausia – turėtų būti ypač suinteresuoti. O dabar veikiančios kaimo vidurinės mokyklos socialinę atskirtį, panašų, tik didina. Taigi ne veltui Švietimo ir mokslo ministerija (ŠMM) jau kelinti metai tvirtina, kad geresnes sąlygas socialinei atskirčiai mažinti sukurtų ne jaunuolių užlaikymas kaime, o skatinimas mokytis geresnį ugdymo kokybę teikiančioje gimnazijoje arba profesinėje mokykloje.

Gimnazijoje mažiau nei 200 mokinių!

Kaimo vidurinių mokyklų likimą lemia ŠMM tvirtai suręsta ir duomenimis pagrįsta nuostata, kad mažas mokinių skaičius 11–12 klasėse riboja mokinio galimybes įgyvendinti pagal savo gebėjimus ir poreikius susidarytą individualų ugdymo planą: vienoje laikinojoje (mobiliojoje) grupėje tenka mokytis pasirinkusiems ir išplėstinį, ir bendrąjį kursą, dėl mažo mokinių skaičiaus nesusidarius laikinajai grupei vaikams tenka mokytis savarankiškai, mokykla neturi galimybės pasiūlyti visų mokinių polinkius ir interesus atitinkančių dalykų, jų modulių, kursų. Visa tai riboja galimybes rengtis karjerai, pasirinkti mokymosi (studijų) kryptį.

Šios aplinkybės laikomos priežastimi, dėl kurios gimnazijomis gali tapti ne visos, o tik kai kurios vidurinės mokyklos.

Vis dėlto atvejus, kai vidurinė kaimo mokykla gali pretenduoti tapti gimnazija turėdama ne dvi, o tik vieną ne mažiau kaip 15-os mokinių 11 klasę, numato ir dabar galiojantys teisės aktai. Tokią privilegiją turi, pvz., pasienio ruože esančios mokyklos.

Beje, šia teise kaimo mokyklos jau naudojasi – pasienio su Baltarusija Vilniaus rajono zonoje esančiuose Kalveliuo-

se dvi – lietuvių ir lenkų kalbomis vaikus ugdančios – mokyklos neseniai tapo gimnazijomis. Kiekvienoje iš jų bendras mokinių skaičius yra mažesnis nei 200. Kaip joms seksis įgyvendinti Vidurinio ugdymo bendrųjų programų reikalavimus, kol kas galima tik spėlioti.

Kuo mažesnė mokykla, tuo brangesnis ugdymas

Pasiryžimas išsaugoti kaimo mokyklas anksčiau ar vėliau atsirems ne tik į norą užtikrinti vienodai kokybiškas švietimo paslaugas miestų, miestelių ir kaimų gyventojams, bet ir į finansines valstybės ir savivaldybių galimybes. Mat mažos mokyklos mokiniui užtikrinti teisę į vidurinį išsilavinimą lyginant su mokykla, kurioje mokosi 500 ir daugiau mokinių, kainuoja daug brangiau. Jau dabar 11–12 klasės mokinio, kuris mokosi mokykloje, turinčioje iki 300 mokinių, iš valstybės biudžeto skiriamas mokinio krepšelis yra 766 Lt (16 proc.) didesnis už mokinio, besimokančio mokykloje, turinčioje per 500 mokinių.

Jeigu savivaldybės būtų leista komplektuoti dar mažesnes 11–12 klases, lygių galimybių įgyti kokybišką vidurinį išsilavinimą užtikrinimas pareikalautų prie mokinio krepšelio pridėti ne kelis šimtus, o kelis tūkstančius papildomų litų.

Iš kur paimti papildomų lėšų? Ar toks valstybės ir savivaldybių biudžetų naudojimas būtų efektyvus? Į šiuos klausimus turės atsakyti naujieji ŠMM vadovai.

Kol kas – tik prieštaros

Pretendentė į švietimo ir mokslo ministrus Virginija Baltraitienė „Respublikai“ pareiškė, kad išsaugoti kaimo mokyklų mokinio neleidžia krepšelio metodika. Pasak V.Baltraitienės, ši ydinga sistema

Kam toliau tvarkant mokyklų tinklą teikti prioritetą – mokinių ar institucijų likimui? Tai klausimas, į kurį teks atsakyti kaimo mokyklai, ypač vidurines, saugoti pasiryžusiems politikams.

Elenos Tervidytės nuotr.

yra tiesiogiai skirta kaimo mokyklų naikinimui. „Tikiuosi, Vyriausybės programoje bus nuostata šios sistemos atsisakyti, – sakė „Respublikai“ kandidatė į ministrus. – Net ir paliekant krepšelius privatu griežtai nurodyti, kad šie pinigai negali būti naudojami mokykloms šildyti ar direktorių algoms mokėti. Šioms sąnaudoms pinigų turėtų ieškoti pačios savivaldybių tarybos, bet imti iš vaikų – negalima. Juo labiau nurodinėti, kam ir kiek skirti krepšelių, negali joks ministras.“

Tačiau dienraštis „Lietuvos žinios“, kuris teigia gavęs rengiamą Vyriausybės programos projektą, skleidžia kiek kitokią informaciją. „Palaipsniui atsakysime liberalaus „mokinio krepšelio“ finansavimo principo, sudarysime savivaldybėms daugiau galimybių laisvai disponuoti „mokinio krepšelio“ lėšomis ir panaudoti sutauptas lėšas kitoms švietimo reikmėms“, – numatoma, anot dienraščio, minėtame projekte.

O juk „kitos švietimo reikmės“ – tai ir ikimokyklinis ugdymas, ir mokyklų valytojų algos, ir mokyklų šildymas, kuris, anot V.Baltraitienės, iš mokinio krepšelio negali būti finansuojamas.

Šios prieštaros rodo, kad „didelė reforma“, kurią švietimo sistemai rengia naujoji Vyriausybė, gali pasirodyti esanti ne tokia ir didelė. Mokyklų tinklo kūrimo taisyklių, mokinio krepšelio metodikos ir dar kelių Vyriausybės nutarimų korekcijos galima tikėtis, tačiau jomis, panašu, ir bus apsiribota. Mat prie ŠMM vairo stoję politikai, kurie neturi aiškių ir konkrečių kaitos planų, paprastai patenka į ministerijos specialistų globą. O jau ji, kaip žinome, didelių nukrypimų nuo įprasto kurso netoleruoja.

Vytautas STRAZDAS,
„Dialogo“ apžvalgininkas

Gintautas Mažeikis: „Noriu supratimą paversti gyvenimu“

Kokie ankstyviausi Jūsų vaikystės prisiminimai?

Pirmas prisiminimas proletariškas ir modernistinis: pro langus matau Vorkutos anglies kasyklos šachtos bokštą, prieš jį – geležinkelių bėgius ir vagonus; sniegą, anglis. Man tai buvo savaime suprantamas pasaulis, šiltas savo dundesių, draugiškas savo, šiandien sakyčiau, futuristine aplinka. Vėliau, lietuviška gamtovaizdžio lyrika, poetinės sielos ir upių, miškų, dirvonų metaforos, ekologiniai sąjūdžiai, kuriems jaučiu artumą, mane supriešino su šiuo vaikystės prisiminimu. Turėčiau, vadovaudamasis kaimo ir ekologijos nuostatomis, smerkti šį alinantį urbanistinį peizažą, lietuvių ir kitų pasaulio tautų darbininkų bausmės ar išnaudojimo vietą. Bet to negaliu ir nesirengiu daryti, nes gimimas yra ne tiek politinis, kiek egzistencinis, būtis įvykis. Barakas, kuriame gyvenome, man buvo didžiulis namas. Ir nors visas šiuolaikinis kinematografas rodo tokių barakų estetikos ir gyvenimo skurdumą, mano atmintyje tai yra jaukumo, šilumos, grožio pasaulis.

Manau, kad šie prieštaravimai: tarp politinio ir egzistencinio prado, tarp išorinio ir vidinio namų apibūdinimo, tarp vaiko naivaus pasakojimo ir primetamo istorinio aiškinimo, yra labai svarbūs. Dėmesingumas priešybėms, netolygumams, susijusioms dramoms ir žaismams, jausmo ir atminties padirbinėjimams šiandien domina mane labiausiai.

Kuo norėjote tapti, būdamas kokių šešiolikos?

Šešiolikos dar niekuo nenorėjau tapti. Neturėjau tikslo – norėjau priešintis ir būti. Priešintis nuobodybei, nes kitaip nemokėjau kritikuoti socialistinės tikrovės ir jos pilkos kultūros, priešintis visais įmanomais būdais: meniniais, chuliganiškais, subkultūriniais, savišvietos. Šis pasipriešinimas neturėjo jokio kito politinio tikslo, o tik nesutapti ir nepritapti prie viešpatuojančios tikrovės. Knygos, vakarietiškas rokas, diskotekos, peštynės... Nebuvau gėrietis. Visa, ko tuo metu mokiausi (Šiaulių politechnikume), buvo veikiau prievarta, o pasipriešinimas – organiška, sava.

Kuo nors būti pradėjau norėti tik kokių aštuoniolikos metų. Negalėjau apsispręsti: tapti astrofiziku ir tirti žvaigždes ar filosofu ir aiškinti idėjas. Abu dalykai buvo ne iš to meto socialinės tikrovės.

Kodėl studijavote ne Lietuvoje?

Atlikdamas privalomąją karinę tarnybą sovietiniame jūrų laivyne (Šiaurėje, miestas Poliarny, trejus metus) sutikau poetiškos sielos draugų iš tuometinio Leningrado. Taip pat susižavėjau Anos Achmatovos poezija, Leningrado alternatyvių roko grupių muzika. Kadangi Lietuvoje tuo metu nebuvo filosofijos fakulteto ir nebuvo rengiami filosofai, neturėjau jokių abejonių, kad noriu studijuoti būtent Leningrade. O baigiau studijas jau Sankt Peterburgo valstybiniame universitete.

Ar Jūsų darbas yra toks, apie kokį svajojote? Atsakykite argumentuodamas.

Apie darbą niekada nesvajojau. Svajojau apie būtį. Būtis, kuri galėtų atsiskleisti uždavinėjant pačius laisviausius ir niekie-

„Dialogas“ paprašė mokytojų ir jų moksleivių būti aktyviais įdomaus bendravimo dalyviais.

Redakcija įsipareigojo būti tarpininke tarp mokyklų ir kūrėjų (rašytojų, poetų, kompozitorių, dailininkų), mokslininkų, visuomenės veikėjų, politikų.

Prašėme sugalvoti klausimų konkrečiam žmogui, kuris mokytojus ar moksleivius domina.

Kelmės r. Tytuvėnų gimnazijos moksleivius (mokytoja Bronislava Buchienė) labiausiai domino filosofas, kultūros teoretikas, antropologas profesorius Gintautas Mažeikis.

„Žinome, kad gerb. G.Mažeikis nemėgsta būti vadinamas profesoriumi ir nemėgsta duoti interviu apie asmeninį gyvenimą, bet bandome...“ – konstatavo tytuvėniškiai ir pateikė mokslininkui klausimų.

Gintautas MAŽEIKIS maloniai sutiko tytuvėniškiams gimnazistams atsakyti.

no neribojamus klausimus ir rasti pribloškiančius, netikėtus, kartais tiesiog neįmanomus atsakymus. Noras atsiskleisti būtyje, kuri pasirodo paradoksu, metaforų, žaismo, žavesio forma, gana greitai pasipildė pilietiško, etiškumo reikalavimais. Tačiau savisklaidą, kartu su kitais bendraujant ir bendradarbiaujant paradoksaliame ir nevienareikšmiškame būties horizonte, išlieka toks pat svarbus tikslas. O darbas, net jei tai yra dėstymas, tyrimai, rašymas, dalyvavimas įvairiausiose ekspertizėse ir tarybose, visados išlieka išvestiniu, antraeiliu, nors ir labai svarbiu dalyku. Kiekviena institucija, taip pat ir universitetai, vertina darbdžius žmones. Tačiau aš aukštinu tuos, kurie su meile ir atsakingumu žvelgia į savo ir kitų prieštarą ir dinamišką būtį. Čia ir vėl susiduriame su kontroversija: būtis ir darbas, laisvė ir pareiga. Bet prieštaravimai ir jų įtampos, dramos man patinka.

Ar turite nere realizuotų svajonių? Ar norėtumėte, kad jos (būtent tokios) išsipildytų Jūsų sūnams?

Mano svajonės yra susijusios su noru paversti supratimą gyvenimu. Šiandien skiriu daugiau dėmesio suprasti asmens įsitikinimams, kurie leidžia peržengti įvairių pasakojimų diktuojamas normas, atskleisti reikšmingą asmeniui būtį ne jo egoistiniame, bet daugeliui kitų asmenų egzistenciškai svarbiame horizonte. Toks suvokimas padeda atsakingai žiūrėti į dramatišką lyties, įgalumo, tautinės, religinės, subkultūrinės, politinės tapatybės ir veiklos raidą, neretai prieštarą, tačiau politiškai ir socialiai reikšmingą. Nelaikau, kad mano žiūra į būtį ir pasaulį yra tik tuščias žaidimas. Noriu, kad ir mano vaikai jaustų pasaulio prieštaravimus ir nebijotų susidurti su jais, mąstyti juos. Iš mokslų jie dažniausiai grįžta turintys aiškius įsitikinimus. Tada noriu išbalansuoti juos, padėti

suvokti, kad skirtybės nėra blogai, o prieštaravimai ir alternatyvos yra galimi ir būtini. Bet, be svajonių, yra darbai, ir kai kurie jų yra tik mano, o kai kurie – visos šeimoms reikalingi.

Ko labiausiai pasigendate Lietuvos piliečiuose?

Pasigendu didesnės tolerancijos, atvrumo *Kitumui*, žaismui ir prieštaravimams. Lietuvos piliečiai mokosi ne tik būti kritiški, bet ir argumentuoti savo įsitikinimus, taip pat pripažinti kito nepanašumą į save bei teisę tapti kitokiam. Vis dėlto šios išoriškai deklaruojamos teisės anaip tol nevirsta praktinėmis galimybėmis, reikšmingomis alternatyvomis. Pasaulio įvairovė, kuri jau šiandien lietuviams gali suteikti daug džiaugsmo ir galimybių (dėl migracijos, globalizacijos, komunikacijos), suprantama ir priimama kaip grėsmė, pavojus, kaip bausmė, nesantaika. Tokiu atveju sumažėja galimybių kūrybingai, pragmatiškai, socialiai tiksliai mąstyti atsiveriančias naujas tikroves. Jos yra atmetamos kartu su tais tautiečiais, kurių nebenorima pripažinti Lietuvos piliečiais dėl istorinių, etninių, kalbos, gimimo vietos aplinkybių, dėl siekio visus sprendimus vykdyti teritoriniu, o ne plačios komunikacijos principu.

Kokią matote Lietuvos ateitį, tarkim, po 20-ies metų?

20 metų yra tas laiko tarpas, po kurio įvairios kartos dar atsimins sovietinį skausmą, taip pat tai bus metas, kai reikės nedelsiant spręsti visas demografines, pensines ir kitas problemas, kurių rasis dėl mažo vaikų gimstamumo, migracijos, visuomenės senėjimo, naujos modernizacijos poreikio. Nematau kito problemų sprendimo 20-ies metų perspektyvoje, kaip tik smarkiai mažinti rasinį, etni-

Gintautas MAŽEIKIS:

„Noriu, kad ir mano vaikai jaustų pasaulio prieštaravimus ir nebijotų susidurti su jais, mąstyti juos.“

nį ir kalbinį uždaramą, kurio įvairiu masu randame Lietuvoje, bei skatinti veiklą ir mainų įvairovę, švietimą ir originalias kultūros veiklas.

Tikiu, kad 20-ies metų pakaks suformuoti atsakingą, konstruktyvią, kūrybingą tarpkultūriškumo ir įvairovės politiką. Tai atvertų kelią Lietuvai kurti gerovę ir naudotis geroje ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje, remiantis naujomis bendravimo galimybėmis, technologijomis, socialinėmis sutartimis, idėjų ir kultūros, finansiniais srutais ir laisva darbo migracija. Manau, kad mano apmąstymai ir filosofija gali tam padėti.

Redakcijos P. S. „Dialogas“ nuoširdžiai tikisi, kad mintį budinantys profesorius G.Mažeikio atsakymai paskatins ir kitų mokyklų mokytojus paraginti savo ugdytinius klausyti – pasinaudoti galimybe pakalbinti ryškius, šviesius, įdomius žmones.

„Dialogas“ kreipėsi į keletą Lietuvos universitetų rektorius prašydamas pakomentuoti naujosios šalies valdžios ketinimus vėl reformuoti aukštąjį mokslą, koreguoti Mokslo ir studijų įstatymą.

Jau paskelbėme („D.“, Nr. 43) ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto rektoriaus doc. dr. Nerijaus Pačėsos nuomonę. Šiame numeryje į „Dialogo“ klausimus atsako Kauno technologijos universiteto rektorius prof. Petras BARŠAUSKAS.

P.Baršauskas: reikėtų tęsti ir nesiblaškyti

Ketinama naikinti studijų krepšelius – vieną pagrindinių pastarosios aukštojo mokslo reformos naujovių – ir pereiti prie valstybės užsakymų sistemos rengiant specialistus.

Ar pritartumėte tam? Kodėl?

■ Dėl valstybės užsakymų sistemos būčiau labai atsargus. Tai turėtų kilti iš labai aiškios ir aukšto lygio aukštojo mokslo vadybos, turėtų būti atlikti išsamūs tyrimai, parinkti aiškūs kriterijai. Mes šiandien galime tik spėlioti, kokių specialistų reikės po 10–20 metų.

Tokia valstybinių užsakymų sistema yra įdiegta Estijoje, bet ten prielaidos jai atsirasti buvo kiek kitokios. Kaip tik tai yra pavyzdys, kad nieko negalima daryti neįsigilinus į kontekstą, į istoriškai besiklostantias aplinkybes.

Mano nuomone, socialiai teisingiausia būtų paskolų

sistema: kuomet studentai studijų metu mokėtų už mokslą, o valstybė po kiek laiko peržiūrėtų – ką „atleisti“ nuo paskolos, kam dalį kompensuoti ir pan. Bet, pasikartosiu, tam turi būti parengta aiški sistema su argumentuotais kriterijais.

Ketinama aukštųjų mokyklų vadovą patikėti rinkti akademinei bendruomenei. (Tvarka, kai rektorių renka taryba, kurios daugiau nei pusė narių yra tvirtinami ministro parašu, V.Gedvilo (DP) teigimu, yra politizuota.)

Ar pritartumėte tam? Prašytume argumentuoti.

■ Nepritariau, tai prieštarauja efektyvaus valdymo esmei. Vadovai neturi būti renkami paties kolektyvo – priešingu atveju tas vadovas tampa išrinkusiųjų įkaitu ir negali priimti jokių nepopuliarių (nors ir naudingų organizacijai) sprendimų.

Dar norėčiau pabrėžti, kad tarybos nariai nėra tvirtinami ministro parašu. Pagal naujausias Mokslo ir studijų įstatymo pataisas (2012-04-24) tarybos nariai renkami itin demokratiškai pagal universiteto senato nustatytą tvarką.

Gerai ir labai gerai besimokantiems jaunuoliams norima užtikrinti nemokamą mokslą, iš nepatekusiųjų į minėtą kategoriją – reikalauti vienodo dydžio studijų įmokos, kuri nepriklausytų nei nuo pasirinktos studijų krypties, nei nuo jų kainos.

Ar pritartumėte tam? Prašytume argumentuoti.

■ Kyla natūralus klausimas – ką reiškia „gerai besimokantis“? Mano nuomone, tai sunkiai išsprendžiama dilema.

Vienoda studijų kaina – taip pat labai abejotinas siūlymas, nes specialisto paruošimo išlaidos labai skirtingos: parengti menų, medicinos ar technikos mokslų absolventą kainuoja gerokai daugiau nei socialinių mokslų. Kas universitetui kompensuos išlaidų skirtumus?

Studentų rotacija turėtų būti vykdoma po kiekvienos sesijos; jei studentas ir įstotų į mokamą vietą – gerai išlaikęs sesijos egzaminus jis galėtų pereiti į valstybės finansuojamą vietą.

Ar pritartumėte tam? Kodėl?

■ Tikrai tam nepritariau ir primygtinai siūlyčiau paklausti pačių studentų nuomonės – jie man pritars: nereikėtų vertinti pagal vieno semestro rezultatus. Visų pirma, trūktų objektyvumo, išvėltų atsitiktinumo tikimybė: gal studentui tiesiog nepasisekė per egzaminą, gal jis blogai jautėsi ar sirgo. Antra, problema iškiltų ir dėl dabar tokios populiarios „Erasmus“ programos studentų: užsienyje jie mokosi kitų nei bendrakursiai čia dalykų, ten ir dalyko vertinimas yra kitoks.

Optimali, mano nuomone, yra dabar galiojanti kasmetinės rotacijos sistema.

Paskolas studijoms teiks Valstybinis studijų fondas, o ne komerciniai bankai, kaip buvo iki šiol. Paskolos palūkanų dydis neturėtų būti didesnis nei 3 proc., o paskolą bus galima pradėti grąžinti ne iškart po studijų baigimo.

Kaip tai vertinate?

■ Tai gana populistinis siūlymas, žinant plačiosios visuomenės nuomonę apie komercinius bankus ir nukentėjimą nuo paskolų. Visgi – daugelyje šalių paskolas studentams teikia komerciniai bankai, o ir minimas Valstybinis studijų fondas anksčiau paskolas teikė, tačiau to buvo atsisakyta. Būtų neprotinga grįžti prie nepasiteisinusios senos tvarkos.

Paskolų sistemos esmė yra socialinė parama studentui su valstybės garantija. Tiesą sakant, nesvarbu, kas konkrečiai paskolas teikia, svarbu, kad būtų suprantama ir skaidri sistema su labai aiškiais kriterijais. Šiuo klausimu reikia valstybės ir bankų dialogo.

Prašytume nurodyti kelis konkrečius dalykus studijų sistemoje, kuriuos naujoji valdžia, Jūsų manymu, būtinai turėtų sutvarkyti / pakeisti / inicijuoti ar pan.

■ Mano požiūris yra vienareikšmis: visi pradėti pokyčiai – gerokai pavėluoti. Jeigu jau pagaliau buvo ryžtasi tam tikriems sprendimams – juos reikėtų tęsti ir nesiblaškyti. Aš, asmeniškai, labai linkėčiau nedaryti „ki-taip“ vien todėl, kad „anie“ taip darė. Visgi – sprendžiamas studijų ir mokslo, t. y. ateities, likimas, todėl reikėtų savus interesus ir ambicijas padėti į šalį... Jei ir planuojama ką nors modifikuoti, tai reikėtų labai pasverti ir aiškiai argumentuoti.

➤ MOKYKLOSE

Dūžtantys išsilavinimo stereotipai

Tauragės Žalgirių gimnazijoje nuolat vyksta kas nors įdomaus ir nepakartojamo. Šį kartą laukėme svečių iš pajūrio, iš Klaipėdos – LCC tarptautinio universiteto. Nors sunku būtų Irmą Balčiūnaitę ir Emilį Gričių pavadinti svečiais – per tiek metų bendradarbiavimo jie tapo labai laukiamais ir artimais mūsų draugais.

Jau kelinti metai iš eilės gabiesiems mūsų gimnazijos III–IV klasių moksleiviams, ketinantiems studijuoti užsienio koledžuose bei universitetuose, suteikiama galimybė iš arčiau susipažinti ir pabandyti išlaikyti TOEFL egzaminą. TOEFL – tai anglų kalbos egzaminas, sukurtas patikrinti žinias tų žmonių, kuriems anglų kalba nėra gimtoji. Dažniausiai egzaminą laiko norintieji studijuoti Šiaurės Amerikos universitetuose bei koledžuose. Šiais metais norą laikyti šį bandomąjį egzaminą pareiškė 14 mūsų gimnazijos moksleivių, tad jiems šios dienos rytas prasidėjo nuo TOEFL egzamino laikymo – jis truko 2 val.

Labiausiai mūsų gimnazistai laukė Emilio, draugiškai jų vadinamo Emo, paskaitos. Emilį moksleiviai, ypač aukštesniųjų klasių, pažįsta labai gerai – jau keletą metų iš eilės anglų kalbos mokytojo Oresto Valančiaus iniciatyva mokiniams suteikiama galimybė dalyvauti LCC tarptautiniame universitete organizuojamoje dviejų dienų stovykloje. Jos metu mūsų gimnazistai lanko paskaitas kartu su studentais. O ir mūsų gimnazijos anglų kalbos mokytojų organizuojamuose renginiuose Emilis ir Irma dažni svečiai.

Turbūt ne vienas galėtų pavydėti Emiliui iškalbos, gebėjimo prikaustyti klausytoją ne tik šiuo gebėjimu, bet ir aktualiomis jaunimui temomis. Pasakyčiau, kad šis žmogus – oratorius iš prigimties. Aktų salėje klausant paskaitos vyravo mirtina tylą, net ir mokinių pamėgti mobilieji telefonai buvo nustumti į šoną. Šįkart paskaitos tema – dūžtantys išsilavinimo stereotipai, – bandyta priversti jau-

nus žmones mąstyti. Paskaitos medžiagos pagrindu buvo pasirinkta repo daina, kuri šiuo metu Lietuvoje populiariausia, o interneto svetainėje Youtube siekia beveik 2 mln. perklaušymų ribą. Emilio žodžiais, tai daina apie nieką, kurioje vienas sakinyš prieštarauja kitam. Ir nors ji be galo populiari, pamąstęs ir paanalizavęs dainos tekstą, suvoki, kad vienas sakinyš prieštarauja prieš tai skambėjusiam, o įsigilinęs į atskirus sakinių epizodus supranti, kad jie absurdiški. Tačiau, kad ir kaip apmaudu, šiuolaikinis jaunimas vis mažiau mąsto ir analizuoja.

Nežinomo autoriaus mintimis Emilis aptarė kiekvienos kartos stereotipus ir ne kartą kartojo tezę „O mūsų laikais taip nebuvo“, kuri turbūt nūdienos jaunimui ne kartą girdėta tėvų pokalbiuose. Dabartinį jaunimą šis autorius apibūdina kaip nemąstančias asmenybes, be siekių, ambicijų, informaciją gebančias susirasti tik virtualioje erdvėje ir pan. Autorius svars-

to: jei paprastą eilinį vagį, kuris vogdavo traukinio vagonuose, nusiųstume į geriausią pasaulio universitetą ir išmokslintume, – ką gautume? Mąstančią asmenybę? Ne, mes gautume profesionalų vagį, kuris baigęs mokslus sugebėtų pavogti visą traukinį. Žmogaus vidaus nepakeisi žiniomis ir mokslais, – dėstė lektorius, – tai žmogus gali padaryti tik pats – mąstydamas ir analizuodamas savo poelgius, patį save, prisiimdamas atsakomybę už savo veiksmus. Ar mūsų jaunimas tai gali? Norime tikėti, kad taip.

Tikiu, kad Emilio žodžiai pasiekė klausytojus ir jie dažniau pagalvos, paanalizuos prieš priimdami sprendimą ar pareikšdami nuostatas. O mūsų gimnazistų laukia dar ne vienas susitikimas su Emiliu ir Irma, dar ne kartą mes, mokytojai, pakviesime: „Pamąstykime...“

Gintarė KOLESNIKOVA,
Tauragės Žalgirių gimnazijos
anglų kalbos mokytoja

Universitetas – mokyklai

Mykolo Romerio universiteto pasiūlymas Lietuvos mokytojams

Kasmet sulaukdami vis gausesnio būrio brandžių ir intelektualių moksleivių, siekiančių aukštojo mokslo, ir atsidėkodami už kruopštų pedagogų triūsą rengiant abiturientus universitetinėms studijoms siūlome neatlygintą galimybę naudotis Mykolo Romerio universiteto (MRU) bibliotekos turtais ir universiteto fakultetų bei Edukologijos instituto mokslininkų konsultacijomis.

Mes siekiame glaudesnio universiteto ir mokyklos bendradarbiavimo, norime, kad, lydint jaunuolius į mokslo ir žinių aukštumas, mūsų institucijas jungtų kuo tampresnis ryšys. Tikimės, kad pasiūlymas naudotis universiteto ištekliais pedagogams, mokyklų bendruomenėms bus naudingas didinant kompetencijas, siekiant inovatyvių metodų bei atveriant naujus jaunuomenės lavinimo ir ugdymo horizontus.

*Universiteto bendruomenės vardu
rektorius prof. dr. Alvydas PUMPUTIS*

Kalbiname Edukologijos instituto direktorę profesorę dr. Valdonę INDRAŠIENĘ.

Ir iki šiol universitetas gana plačiai ir sėkmingai bendradarbiavo su daugeliu šalies mokyklų: rengėte bendrus seminarus, konferencijas, esate pasirašę tiesioginių bendradarbiavimo sutarčių, keletas mokyklų gavo universitetinių gimnazijų titulus. Kuo šis projektas išsiskiria iš kitų?

Šis projektas įprastą, tradicinį seminarinį, konferencinį bendradarbiavimą labiau personifikuoja, individualizuoja, suteikia galimybę kiekvienam Lietuvos pedagogui asmeniškai 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę nemokamai naudotis gausiais universiteto bibliotekos informaciniais šaltiniais, knygų, leidinių fondais, taip pat sutartu laiku gauti asmenines Edukologijos instituto, kitų fakultetų mokslininkų konsultacijas visais svarbiausiais pedagoginio darbo klausimais. Mes manome, kad tiesioginis, personifikuotas bendravimas dažnai duoda efektyvesnių, brandesnių rezultatų nei bendro pobūdžio, didelės apimties renginiai. Žinoma, neatsisakome ir jau įprastų bendradarbiavimo su mokyklomis formų ir būdų.

Universitetas, kiekvienam šalies mokytojui atverdamas savo bibliotekos turtais, suteikdamas galimybę nemokamai gauti instituto ir visų fakultetų dėstytojų konsultacijas, be abejo, siekia ir savų tikslų?

Taip, siekiame. Mes norime, kad ateinantieji į univer-

Kviečiame naudotis informaciniais universiteto bibliotekos ištekliais!

Duomenų bazių gausa

Prenumeruojamos 52 visatekstės duomenų bazės, kuriose skelbiami:

- 28-ių tūkstančių prenumeruojamų periodinių leidinių tekstai socialinių ir humanitarinių mokslų temomis;
- 95 tūkstančiai elektroninių knygų;
- naujausi žymiausių Lietuvos ir pasaulio edukologijos korifėjų straipsniai lietuvių, anglų, rusų ir kitomis kalbomis.

MRU Edukologijos institutas ir biblioteka siūlo:

- Neatlygintą paslaugą „Užsisakyk bibliotekininko konsultaciją“;
- Išskirtinai pedagogams steigiamas naujas paslaugos segmentas „Mokytojams“, suteikiantis galimybę kartu aptarti aktualiausias, karščiausias kasdienės pedagogikos klausimus. Visi pedagogai gali užsisakyti tiesioginę 1 akademinę valandą trukmės asmeninę konsultaciją;
- Institutas ir biblioteka pasirengę vesti kvalifikacinius tobulinimo seminarus, atsižvelgiant į konkretaus pedagogų kolektyvo pageidavimus: susitarus tokie mokymai galimi universitete arba konkrečiame pedagogų kolektyve. MRU Edukologijos instituto mokslininkai gali padėti atlikti mokslines tiriamąsias veiklas;
- Edukologijos instituto mokslininkai pasirengę mokyklų vadovams, klasių auklėtojams teikti tiesiogines nemokamas konsultacijas (iki 1 akademinės valandos trukmės) per programą „Skype“.

Susidomėjus šia MRU iniciatyva ar kylant klausimams prašytume parašyti adresu skaityk@mruni.eu, skambinti tel.: (8 5) 271 4540, (8 5) 271 4599, susisiekti per „Skype“ [mru.biblioteka](https://www.skype.com/en/contacts/voice/mru-biblioteka).

*MRU bibliotekos l. e. p. direktorė MRU Edukologijos instituto direktorė
Nijolė LIATUKIENĖ, prof. dr. Valdonė INDRAŠIENĖ*

sitetą studijuoti galėtų laisvai, „be kančių“ mokytis pagal tarptautinių studijų programų reikalavimus. Mes siekiame, kad mūsų absolventai, baigę tarptautinių studijų programas ir gavę diplomus, galėtų laisvai, patogiai jaustis ne tik šalies, bet ir tarptautinėse darbo rinkose. Bet ar ne to paties siekia ir nori pedagogai, tėveliai, patys moksleiviai, studentai? Visi trokštame, tikimės, viliamės šiame be paliovos kintančiame, pilname įvairiausių grėsmių pasaulyje savo vaikus regėti išsilavinusiais, savimi pasitikinčiais ir laimingais žmonėmis. Tam reikia sutelktų visų bendrojo ugdymo ir aukštųjų mokyklų pedagogų, valstybės ir visos visuomenės pastangų. Naujasis projektas mokytojams kaip tik ir siūlo artėti vieniems prie kitų, vieniems kitais labiau pasikliauti, atmetant išankstinius, dažnai vien gاندais pagrįstus nusistatymus: tame universitete gerai, o kitame – blogai.

Mūsų universitetas nuo pirmos įsikūrimo dienos siekė įgyvendinti atvirų durų politikos principus – vienodai gerbti kiekvieno laisvo pasirinkimo teises, niekam nepriemti savo mąstymo, įsivaizdavimų ir pamokymų. Mes atviri, kad kurtume.

Gerbiama profesore, spalio pabaigoje universite-

te įvyko pakylėta, rodos, jau 9-ųjų moksleivių akademijų atidarymo šventė. Ar negalvojate ką nors panašaus imti rengti ir tobulėti norintiems pedagogams?

Šeštadieninės pedagogų akademijos? Mokytojams vis plačiau įsitraukiant į naująjį projekto „Universitetas – mokyklai, mokykla – universitetui“ įgyvendinimą, jau gimė nauja idėja. Kitais metais startuos Pedagogo akademija, kurios tikslas – plėtoti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų gebėjimą spręsti ugdymo proceso kaitos problemas, siekiant tobulinti mokyklą.

Pedagogams siūlysiame tęstines kvalifikacijos tobulinimo programas, atliepančias šiuolaikinio ugdymo tendencijas. Ypač didelį dėmesį planuojame skirti pradedančiųjų pedagogų problemoms, su kuriomis susiduria studijas baigę specialistai. Jiems bus siūdomi ne tik kvalifikacijos tobulinimo seminarai, paskaitos, bet ir nuolatinė individuali pagalba, sprendžiant ugdymo problemas.

Svarbu norėti tobulėti ir ryžtingai veikti – tokiu atveju rezultatai netrunka pasirodyti. Dabar toks metas – kiek sustoji, tiek ir prarandi. Todėl labai tikimės, kad naujasis mūsų projektas sulauks išskirtinio pedagogų dėmesio. Tai šansas, kai gali laimėti visi: ir pedagogai, ir moksleiviai, ir universitetas.

, mokykla – universitetui

Biblioteka – universiteto širdis

Bibliotekos direktoriaus pareigas einanti Nijolė LIATUKIENĖ sako, kad biblioteka dirba be poilsio dienų, 24 valandas per parą. Jeigu ši širdis sustotų – išsyk apmirtų visa universiteto veikla.

Gerbiama direktore, naujasis MRU projektas mokytojams suteikia išskirtinę nemokamą galimybę bet kuriuo paros metu naudotis jūsų bibliotekos turtingais informaciniais ištekliais, gausia duomenų baze. Ar šis plačios apimties projektas nepasunkins bibliotekos darbo?

Pasakysiu tik tiek, kad visus bibliotekos turtus galima rasti elektroninėse laikmenose. Tereikia užsisakyti neatlygintą paslaugą „Užsisakyk bibliotekininko konsultaciją“, ir be vargo gausi tai, kas yra būtina. Biblioteka prumeruoja per 50 visateksčių duomenų bazių, kuriose skelbiami 28 tūkst. prumeruojamų periodinių leidinių tekstai – naujausi žymiausių Lietuvos ir pasaulio edukologijos korifėjų straipsniai lietuvių, rusų, anglų ir kitomis kalbomis. Duomenų bazėse – 95 tūkst. elektroninių knygų humanitarinių ir socialinių mokslų temomis. Ir visa tai nuo šiol tampa prieinama kiekvienam Lietuvos mokytojui.

logas, tokias universiteto bendruomenei suteikiamas galimybes sunku net įsivaizduoti. Plačiai paplitusios kalbos apie galimybę dirbti visą naktį bibliotekos skaityklose.

Taip, juk yra sakoma, kad studentams dažnai pritrūksta vienos nakties. Tai tą naktį mes jiems ir dovanojame. Pirmadieniais–sekmadieniais biblioteka ir centrinė skaitykla dirba nuo 20.15 iki 5 valandos ryto. Skaitytojai įleidžiami iki 20 val., o gruodžio–sausio–gegužės–birželio mėnesiais – iki 4 val. ryto. Skaitytojai bibliotekų skaityklų patalpas palieka 20 val., likus 15 min. iki pailginto darbo laiko pradžios, patalpoms sutvarkyti ir pailginti. Pailgintu darbo laiku bibliotekos skaityklos dirba nuo rugsėjo 10 iki birželio 23 d.

Ar pedagogams, studijuojantiems jūsų universitete pagal nuotolines studijų programas, taip pat galiotų „naktinės bibliotekos“ tvarkos?

Žinoma, juk jie mūsų studentai. Naujasis projektas „Universitetas – mokyklai, mokykla – universitetui“ atveria visus bibliotekos lobius ir kviečia jais maloniai naudotis.

Dar pastebėsiu, kad, nuo spalio vidurio pradėję vykdyti projektą ir mokykloms, pedagogams pasiūlę naudotis informaciniais MRU bibliotekos ištekliais, labai džiaugiamės su-

■ N. Liatukienė

laukė reakcijos. Neapsirikome – dalintis intelekto ištekliais būtina. Jau gavome per 20 prašymų iš įvairių šalies mokyklų, registruotis mūsų sistemoje panoro apie 500 pedagogų. Tikimės, kad šis projektas toliau sėkmingai plėtosis ir teiks daug tarpusavio naudos. Kviečiame ir kitus nedelsti.

Papildoma informacija:

Jaunojo finansininko akademija – vienas seniausių tokio pobūdžio projektų Lietuvoje, gyvuoja jau aštuntus metus, o tai rodo, kad JaFA – tokį trumpinį Jaunojo finansininko akademijai suteikė jos steigėjai – ne tik formalus padalinys, bet ir savotiškas jaunųjų finansininkų bendruomenės centras, pirmoji gabių, entuziastingų ir energingų žmonių, ateities specialistų ir verslininkų pažintis su ekonomikos tiesomis ir finansų bei verslo pasauliu.

Akademijoje norima supažindinti jaunos žmones su finansų valdymo pagrindais, ugdyti jų verslumą, skatinti domėjimąsi pasaulio ekonomikos problemomis ir suteikti svarbiausių žinių apie ekonomisto, finansininko profesiją.

Per pastaruosius trejus mokslo metus akademijos paskaitose apsilankė beveik 700 klausytojų. Daugiausia klausytojų buvo sutraukusi Lino Karaliaus sėkmės pamoka, kai norintys išklausti paskaitą vos tilpo didžiausioje – per 400 vietų MRU auditorijoje.

Jaunojo teisininko akademija šiemet pradėjo jau septintuosius metus. Per šešerius metus išdalinta 560 diplomų. Į akademiją kasmet susirenka apie 100 dalyvių.

Lyderystės akademija (LA) įkurta 2007 m. 2008–2009 m. jos baigimo pažymėjimus gavo 17 moksleivių. 2010–2011 m. LA paskaitose lankėsi 159 dalyviai. Iš jų 46 buvo ypač aktyvūs ir dalyvavo beveik visuose užsiėmimuose. 2011–2012 m. LA paskaitose lankėsi 104 dalyviai. Iš jų 36 patys aktyviausi gavo Lyderystės akademijos pažymėjimus.

2012 m. kurtos dar 4 akademijos: **Jaunojo politiko**, **Jaunojo filosofo**, **Jaunojo filosofo** ir **Vadybos**. Šį rudenį visus moksleivius, kurie domisi išmaniaisiais įrenginiais ir jų panaudojimu įgyvendinant savo idėjas, pakvietė **Išmaniųjų technologijų akademija**.

Gruodžio 7 ir 14 dienomis Mykolo Romerio universitetas kviečia 10–12 klasių mokinius, mokytojus, mokyklų ir gimnazijų administracijos atstovus ir mokinių tėvelius dalyvauti universitete organizuojamame renginyje „Išbandyk profesiją“. Jo tikslas – interaktyviai pristatyti įvairias specialybes.

Kiekvieną mėnesį MRU rengiama „Mokinio diena Universitete, arba tapk Mykolo Romerio universiteto studentu vieną dieną (TMRUSVD)“. Šalies mokyklų, gimnazijų moksleiviams pasiūloma savo kailiu išmėginti akademinio jaunimo kasdienybę. Kviečiame dalyvauti.

Parengė **Vladislovas VAICEKAUSKAS**
ir **Kęstutis SALDŽIŪNAS**

Patikimas sveikatos receptas

„Artėja dargana su žemiškais krituliais ir gūsingais vėjais. Tačiau šitokios sinoptikų prognozės mūsų negąsdina, nes mes radome savo sveikatos receptą“, – rašo „Dialogui“ Mažeikių lopšelio-darželio „Eglutė“ ikimokyklinio ugdymo pedagogė Rima SKRINSKIENĖ – ir dosniai tuo receptu pasidalija.

Reikšmingiausias harmoningo vaiko vystymosi ir sveikatos stiprinimo veiksnys vaikystėje – judėjimas. Reguliarus fizinis krūvis naudingas širdžiai, kraujotakai, formuoja taisyklingą laikyseną, padeda išvengti nutukimo, didina greitumą, vikrumą. Todėl net šaltesniu oru mūsų „Gudručių“ grupės vaikai aktyviai sportuoja lauke. Labai svarbu, kad fizinė veikla vaikams būtų įdomi, skatintų norą judėti, tap-tų įpročiu. Darželio korekcijos kambaryje bei savo grupėje sudarome sąlygas vaikų organizmui grūdinti, plokščiapėdystės profilaktikai, judriems žaidimams, sportui. Auklėtoja vaikams pėdutes pamasažuoti siūlo vesdama „Sveikatos labirintu“: kai vaikai lipa iš vienos dėžės į kitą, kuriose pridėta kaštonų, akmenukų, minkšto audinio.

Pamėgome skanauti arbatėles. Ramiai susėdę po įvairios veiklos ragaujame vaistažolių arbatą ir atliekame įvairius kvėpavimo pratimus. Uosdami arbatos aromatą, mokomės per nosį įkvėpti, lėtai iškvėpti. Per šiaudelį pūsdami orą ir šitaip sukeldami burbulus stiklinėje, bandome sulaikyti kvėpavimą, reguliuoti jo intensyvumą.

Savo sukaupta patirtimi, kokias žoles rinktis ir nuo kokių ligų jomis gydytis, mielai sutiko pasidalinti mūsų grupė-

je viešėjusi Ugniaus močiutė Nijolė Pocienė. Po darželyje vykusios vaistažolių šventės gerbiama viešnia su grupės vaikų mamytėmis diskutavo ir ieškojo geriausių vaistų nuo įvairių ligų. Prie bendro stalo susėdę ragavome mamytės keptą pyragą iš ekologiškų produktų bei dalinomės gerąja patirtimi.

Mūsų grupės vaikai domisi sveikos mitybos principais. Mokomės atskirti sveiką ir visavertį maistą nuo nebūtinio ir menkaverčio (pyragaičiai, limonada). Dažniems užkandžiams mokomės rinktis ne saldumynus, bet vaisius ir daržoves. Susipažiname su penkiomis pagrindinėmis maisto produktų grupėmis.

Žinome, jog sveikatai didelės reikšmės turi aplinka, kurioje žaidžiame, miegame. Dulkės labai pavojingos žmogui, nes gali sukelti įvairias ligas. Dažnai kvėpuojant dulkėtu oru, nusilpsta plaučiai, vystosi polinkis susirgti tuberkulioze. Todėl turime savaitėje švaros dieną, kai patys plau-name žaislus, laistome gėles, tvarkomės spinteles.

Kai tamsūs rytai dar neišaušę, skubame prie šviesos stalo. Čia ne tik įdomu sudėlioti paveikslą iš pasirinktų medžiagų, improvizuoti kuriant, bet ir „sušilti“, pasisemti teigiamų emocijų.

Mes, suaugusieji, esame įpareigoti ne tik saugoti savo kūną, džiaugtis aktyviu, pilnaverčiu gyvenimu, bet to mokytį ir savo vaikus. Vaikai augs sveiki, kai bus rūpinamasi ir ugdoma jų fizinė, protinė bei emocinė sveikata. Negalima tikėtis, kad mažieji ugdytiniai augs fiziškai sveiki, jei nebus kreipiamas dėmesys į jų emoci-nius bei socialinius poreikius. Kasdienis mūsų gyvenimas gali būti kupinas judėjimo džiaugsmo – tada ištis pajusime, kaip jaučiasi ir gyvena sveikas žmogus.

Į Montessori metodą – iš arčiau

Mažeikių lopšelyje-darželyje „Bitutė“ nuo 1990 m. veikia grupės, taikančios M.Montessori metodą. Lapkričio pradžioje šių grupių pedagogės pakvietė tėvelius ir kitus bendruomenės narius į informacinį švietišką susitikimą tema „Pažvelkime į Montessori metodą iš arčiau“. Mūsų tikslas buvo pateikti daugiau žinių apie šį netradicinį ugdymo metodą, priemones, pasidalinti mintimis, kaip sekasi šias grupes lankantiems ikimokyklinukams ir priešmokyklinukams.

Auklėtoja I.Vitkienė papasakojo apie metodo atsiradimo istoriją, jo paplitimą pasaulyje ir Lietuvoje. Auklėtoja P.Šaulienė kalbėjo apie tai, kuo Montessori metodas patrauklus. Pedagogė išsamiau apibūdino vaikų veiklas, vadinamas darbu. Montessori grupės lanko įvairaus amžiaus vaikai (nuo 3 iki 7 metų), tad jaunesnieji mokosi iš vyresnių, o šiems kyla noras padėti mažiesiems. Vaikus tai veikia ypatingai – jie patys mokosi bendrauti ir bendradarbiauti. Pedagogė pažymėjo, kad svarbus dėmesys skiriamas laikotarpiams, kurie apdovanoja vaiką ypatingos rūšies jautrumu – kalbai, tvarkai, pojūčiams, tylai ir t. t. Auditorija sužinojo, kad per šiuos laikotarpius vaikas daug išmoksta ir nesunkiai sugeba įveikti pasitaikančius sunkumus.

P.Šaulienė papasakojo: Montessori daro prielaidą, jog vaikas lavėja bendraudamas su aplinka; tad pagal šią metodiką dirbančios grupės aplinka skatina vaiką veikti ir būti savarankiškam. Iškiliosios italų pedagogės moto: „Padėk man viską atlikti pačiam.“ Auklėtoja ateina į pagalbą tik tada, kai vaikui to reikia. Nepaprastai svarbu, kad vaikas pats galėtų daryti sprendimus ir aktyviai veikti.

Auklėtoja D.Adomaitienė atkreipė dėmesį, kad taikant šį metodą ypač vertingais laikomi gyvenimo praktikos pratimai, kurie padeda vaikui įvaldyti savo judesius, pasiruošti tolesniam pažinimui. Šių patimų pagalba vaikas įgyja kasdienio gyvenimo įgūdžių. Jis nori pamėgdžioti suaugusį-

jį: sega, riša, plauna, skuta ir t. t. Tėvų ir pedagogų pareiga – padėti vaikui prasmingai veikti, t. y. ramiai ir tiksliai parodyti, kaip ir kas turi būti daroma. Todėl auklėtoja pažymėjo tėvelių vaidmenį ir svarbą, paaiškino, kaip jie gali pasiūlyti vaikui priemones, kurios atitiktų Montessori principus. Tai lyg darželio veiklos tąsa, įtvirtinimas. Patarė pasirūpinti, kad vaikas turėtų pakankamai vietos dirbti, vengti tuoj pat taisyti vaiko klaidas, netrukdyti, kai jis yra susikaupęs ir intensyviai dirbaujasi.

Šios informacijos autorė susitikime pasidalino patirtimi, kaip M.Montessori grupės vaikai ruošiami mokyklai. Svarbios yra ugdymo priemonės – platų pripažinimą pasaulyje pelnę pačios Montessori sukurto-sios. Ypatinga tai, kad kiekviena priemonė sudaro vaikui galimybę pačiam, be suaugusiojo pagalbos, atlikti užduotį, savarankiškai patikrinti ir pastebėti savo klaidas.

Beveik visos ugdomosios priemonės skirtos individualiam darbui. Todėl iš pradžių jos siūlomos atskirai vienam vaikui. Montessori manė, kad pažinimas vyksta tik individualiai. Tačiau tai jokių būdu nereiškia, kad atmetama bendro darbo galimybė. Montessori grupėje ugdomoji medžiaga yra įvairi: ją galima keisti ir parinkti pagal kiekvieno vaiko gebėjimus.

Tėveliams skaidrėmis pademonstruotos įvairios didaktinės matematikos priemonės, skirtos vienai kuriai nors sąvokai išsiaiškinti ir įtvirtinti. Susidomėję tėvai klausėsi, kada prasideda pirmasis rašymo laikotarpis, kaip ranka paruošiama rašymui, kokie darbeliai skirti raidės, skaičiaus vaizdinui sudaryti. Norintiesiems sužinoti daugiau buvo pasiūlyta literatūros.

Publikos aktyvumas, užduoti klausimai, diskusijos paliudijo, kad tėveliai domisi ir mielai lankys panašaus pobūdžio renginius.

Aurelija PABRĖŽIENĖ,
Mažeikių lopšelio-darželio „Bitutė“
auklėtoja metodinė

➤ MOKYKLOSE

Kino šventė Skirsnemunėje

Jurbarko r. Skirsnemunės Jurgio Baltrušaičio pagrindinėje mokykloje tris dienas 7–10 klasių mokiniai mokėsi kurti filmus. To juos mokė projekto „Mokausi iš kino“ dalyviai – profesionalūs režisieriai Dovilė Šarutytė, Andrius Blaževičius ir Andrius Paškevičius. Režisieriai pakviesti istorijos mokytojos, vadovaujančios ir kinomanų būreliui, **Karolinos Kliukienės** (informacijos „Dialogui“ autorė) iniciatyva. Mokiniai su režisieriais mokėsi kino istorijos, susipažino su įvairiomis kinui kurti reikalingomis profesijomis; kalbantis su mokiniais buvo sukurti du scenarijai trumpametražiams kino filmams „Sukaktuvės“ ir „Netylėk“ – pastarajame vaidino ne tik mokiniai, bet ir mokyklos direktorė Dainora Saulėnienė.

Mėgino prakalbinti akmenį

Rugsėjo–spalio mėnesiais Marijampolės vaikų lopšelio-darželio „Vaivorykštė“ auklėtojos **Giedrė Bagdonienė** ir **Lina Lenkutienė** įgyvendino trumpalaikį projektą „Prakalbinkime akmenį“ ir surengė netradicinę akciją-parodą Marijampolės miesto švietimo centre. Įgyvendindamos projektą vaikams rengė ekskursijas, pokalbius, valandėles, kurių metu suteikė informacijos apie akmenų vertę, jų istoriją, panaudojimą. Pasivaikščiojimų metu su vaikais rinkome akmenukus, juos rūšiavome, iš jų grupėje kūrėme ekspozicijas panaudodami gamtinę medžiagą ir įvairias technikas. Sudarėme sąlygas vaikų saviraiškai, kūrybiškumo ugdymui, įtraukėme į veiklą grupės tėvelius, darželio bendruomenę. Dalyvauti akcijoje-parodoje „Prakalbinkime akmenį“ pakvietė Marijampolės miesto ikimokyklinės įstaigas. Savo kūrybinius darbus pateikė daugiau kaip 20-ies Marijampolės savivaldybės darželių ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų atstovai. Parodos uždarymas Marijampolės švietimo centre prasidėjo šventiniu rytmečiu „Ir akmenėlis turi širdį“, jo metu vaikai dainavo apie akmenėlio šaltą širdį, grojo į taktą taukšėdami akmenėliais. Auklėtoja Snieguolė Karpavičienė susirinkusiesiems paskaitė pranešimą apie vaikų žinių turtinimą ir kūrybiškumo ugdymą panaudojant akmenį. Pedagogė, be kita ko, papasakojo, kokie akmenys vadinami gamtos paminklais, supažindino su mieste esančiais didesniais akmenimis, Lietuvos didžiaisiais rieduliais, pateikė informacijos apie akmenų gydomąjį poveikį, kokie akmenys nuo kokių ligų padeda“, – pasakoja pedagogės.

Molėtų gimnazistų geri darbai

Molėtų gimnazistai šį rudenį ne tik mokėsi, bet ir atliko gerų darbų vietos bendruomenei. Klubo „Mes – gimnazistai“ nariai ir grupė I klasės mokinių tvarkė Molėtų senąsias kapines. Molėtų rajono plėtros sąjūdžio pakviesti gimnazistai dalyvavo akcijoje „Savanorių sriuba“, kurios metu molėtiškiai vaišinosi sriuba ir aukojo lėšas Molėtų krašto žmonių su negalia sąjungai, – praneša „Dialogui“ **Jolanta Liubeckaitė**.

Mokymosi
visą gyvenimą
programa

Švietimo mainų paramos fondas

Tarptautinis Comenius projektas „Vanduo aplink mus“

Jau antrus metus buvusi Kauno Vilijampolės pagrindinė, o nuo rugsėjo 1-osios jau kaip Veršvų vidurinė mokykla vykdo daugiašalį Comenius projektą „Vanduo aplink mus“, kuriame dalyvauja pradinių ir žemesniųjų pagrindinės mokyklos klasių mokiniai iš šešių Europos šalių: D. Britanijos, Graikijos, Lenkijos, Prancūzijos, Portugalijos ir Lietuvos. Projekto veikla yra finansuojama iš Mokymosi visą gyvenimą programos, kurią Lietuvos Respublikoje administruoja Švietimo mainų paramos fondas. Projekto tikslas – parodyti mokiniams, kokią svarbią reikšmę turi vanduo žmogaus gyvenime ne tik dabar, bet ir apžvelgiant istorinius aspektus, mitus, legendas ir kt. Tai ne tik puiki edukacinė priemonė, padedanti ugdyti kūrybiškumą, suteikianti galimybę mokytis iš bendraamžių, gyvenančių kitose Europos šalyse, bet ir puiki proga pažinti kitų šalių kultūras, susirasti draugų ir ilgalaikių bendradarbiavimo partnerių. Šio projekto veikla integruota į ugdymo procesą, todėl visi mokiniai turi vienodą galimybę dalyvauti projekto veiklose ir renginiuose. Comenius projekto veiklą mokykloje koordinuoja geografijos vyresnioji mokytoja Regina Lesevičienė ir anglų kalbos mokytoja Giedrė Juškevičienė.

Per šį laikotarpį jau įvyko 4 mokytojų susitikimai Lenkijoje, D. Britanijoje, Portugalijoje ir Lietuvoje, o 19 mūsų mokyklos mokinių turėjo galimybę išvykti į Somonino miestą Lenkijoje. Mokiniai labai džiaugėsi galėdami gyventi šeimose ir pažinti šalies papročius, ragauti lenkiškų patiekalų. Bendravo angliškai, mokėsi lenkų kalbos žodžių, su tėvais kalbėjo rusiškai, bet svarbiausia – surado daug naujų draugų ir bendraminčių.

Visų bendradarbiaujančių mokyklų mokiniai ir mokytojai parengė ir pristatė pateiktis apie savo mokyklą, miestą, šalį, vandens svarbą gamtai ir žmonijai. Pradinukai rašė laiškus, siuntė sveikinimo atvirukus, keitėsi „Lobių skrynelėmis“, į kurias sudėjo tai, kas būdinga šaliai. Vyresnieji dalyvavo piešinių konkursuose vandens tema, visos klasės noriai įsitraukė į piešinių ant asfalto mokyklos kieme konkursą „Piešime mįslę apie vandenį“. Moksleiviai, dailės mokytojos N. Jurgelionienės padedami, kūrė projekto logotipus; vėliau eTwinning tinklalapyje buvo balsuojama ir išrinktas projekto logotipas. Organizavome renginį „Vandens diena“ ir kt.

Na, o spalio 17–21 dienomis Kauno Veršvų vidurinėje mokykloje įvyko tarptautinio Comenius projekto „Vanduo aplink mus“ bendradarbiaujančių mokyklų mokytojų susitikimas Lietuvoje. Priimamojo vizito savaitė buvo nelengva, kaip ir pasirušimas jai. Dirbo visa mokykla, padėjo kitos miesto įstaigos, mokyklos šokių kolektyvas. Komandinio darbo dėka visas pavyko puikiai. Iš D. Britanijos, Graikijos, Lenkijos, Portugalijos ir Prancūzijos atvykusiems mokytojams Lietuvoje praleistas laikas neprailgo, visiems patiko mūsų šalis, jos gamta, priėmimas mokykloje, renginiai. Susitikimo akimirka filmavo LRT televizija, laida „Mokyklos langas“.

Susitikimo mokykloje metu aptarėme tolesnę projekto veiklą, įvertinome nuveiktus darbus, svečiai lankėsi pamokose, apžiūrėjo mokinių darbų parodėles, standus. Ekskursijų metu aplankėme Kauno senamiestį, pažvelgėme į Nemuno ir Neries santaką nuo Aleksoto apžvalgos aikštelės, į kurią kėlėmės funikulieriumi. Čia įdomiai ekskursiją anglų kalba vedė Veršvų vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja V. Račkauskienė. Taip pat lankėmės Kauno hidroelektrinėje, Pažaislio vienuolyne, prie Kauno marių, vykome ir į Kernavę bei Trakus, kur patys gaminome kibinus. Svečius supažindinome su įžymiomis Lietuvos ir Kauno vietomis.

Esame įsitikinę, jog tokie projektai labai naudingi, nes leidžia pažinti naujus žmones ir kitas kultūras, praktiškai pritaikyti ir tobulinti mokykloje įgytas užsienio kalbų žinias, moko mokinius bendrauti ir bendradarbiauti bei kartu leisti laiką.

Labai dėkojame muzikos mokytojai A. Ribinskienai, šokių mokytojai I. Adomavičienai, etikos mokytojai G. Junelienei, pradinių klasių mokytojoms J. Kleveckienai, D. Zlatarinskienei, J. Rimydienei ir kitiems kolegoms, taip pat mokyklos direktorei J. Gulbinienei, administracijai, mokiniams ir mokinių tėveliams už nepamatuojamą pagalbą rengiant šį susitikimą. Tik jų dėka visas vyko sklandžiai ir nuotaikingai. Gavome ne vieną pranešimą iš užsienio partnerių su padėkomis už turiningai organizuotą veiklą mūsų mokykloje ir Lietuvoje.

Susitikimas Lietuvoje jau praėjo, tačiau projekto veikla dar nesibaigė – laukia nauji darbai, nauji susitikimai.

Geografijos vyresnioji mokytoja **REGINA LESEVIČIENĖ**
ir anglų kalbos mokytoja **GIEDRĖ JUŠKEVIČIENĖ**

Comenius projekto veikla pagal Mokymosi visą gyvenimą programą yra finansuojama remiant Europos Komisijai, Lietuvoje ją administruoja Švietimo mainų paramos fondas.

Užs. 384

☛ KOLEGA – KOLEGAI

Praeities ir dabarties susitikimo diena

Ar pats laikas, ar jau daug kur pavėluota, bet pastaruoju metu Lietuvos mokykla iš Švietimo ir mokslo ministerijos tarsi kažkokio cunamio sukelta pasiekia skatinimų propaguoti etninę kultūrą bangą. Mokyklose etninė kultūra turi atskiros dalyko statusą, yra integruojama į kitus mokomuosius dalykus, jai daug dėmesio skiriama neformaliojo ugdymo užsiėmimuose.

Kelmės r. Tytuvėnų gimnazijos bendruomenė nei pamokose, nei po pamokų ir seniau nebuvo abejinga lietuviškai dainai, šokiui, įvairioms tautodailės rūšims, tačiau dabar šios kultūros sritys labiau akcentuojamos, amatams, liaudies kultūriniam palikimui skiriamos specialios ugdymo dienos.

Šiuosyk Liaudies amatų ir etnokultūros diena prasidėjo salėje: aukštesniųjų klasių gimnazistai 5–8 klasių mokiniams pristatė amatus, žinomus liaudies meistrus. Po to porą valandų vyko praktiniai darbai „Kelionė iš vieno amatų į kitus“. Mokiniai galėjo pereiti per pir-

mo aukšto klases, kur vyko įvairūs užsiėmimai, ir sudalyvauti gamybos procese: technologijų kabinetuose berniukai „kalbino“ medį, mergaitės ruošė popierinius kalėdinius papuošimus, kitose klasėse įsikūrusieji darė adatines, gamino sodus bei karpinius. Dažniausiai šias senovinio paveldo elementų kupinas pamokas vedė technologijų (V. Mozerienė, E. Baranauskas, D. Banienė) ir dailės mokytojai (I. Stankuvienė ir D. Žukauskienė). Tačiau gimnazija sulaukė ir pagalbininkų – tautodailininkės, riešinių mezgėjos, siuvinėtojos J. Gečienės bei miestelyje žinomų juostų audėjos D. Šimkienės ir siuvinėtojos O. Sinušienės. Visur vyko kruopštus ir intensyvus darbas, vaikai padarė tiek darbelių, kad galėjo surengti parodėlę.

Tuo diena nesibaigė. Organizatoriai vėl sukvietė visus salėn, kad 5–8 klasių vaikai parodytų muzikinius savo namų darbus (juos paruošti padėjo muzikos mokytoja L. Baranauskienė): dainas, žaidimus, ratelius, liaudies muzikos melodijas.

Bronislava Buchienės nuotr.

■ Po „Kelionės iš vieno amatų į kitus“ tytuvėniškiai parodė gimnazijos bendruomenei savo muzikinius namų darbus.

Visos klasės šoko, dainavo paprastas lietuvių liaudies dainas ir sutartines, muzikavo. Ši folklorinė valandėlė, kurios metu mokiniai vieni kitiems negailėjo katučių,

ir baigė taip visiems patikusią praeities ir dabarties susitikimo dieną.

Bronislava BUCHIENĖ,
Kelmės r. Tytuvėnų gimnazijos mokytoja

Sėkmingai finišavo projektas „Netradicinio ugdymo modelis PATIRTIES PANAUDA MOKINIŲ ŽINIOMS IR GEBĖJIMAMS ĮTVIRTINTI“

VšĮ Kauno paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centras (toliau – Centras) kartu su dviem partneriais: Lietuvos inovatyvių profesinio rengimo įstaigų asociacija (LIPRIA) bei VšĮ Elektrėnų profesinio rengimo centru 2010 m. lapkričio 25 d. – 2012 m. lapkričio 25 d. sėkmingai įgyvendino ESF projektą „Netradicinio ugdymo modelis PATIRTIES PANAUDA MOKINIŲ ŽINIOMS IR GEBĖJIMAMS ĮTVIRTINTI“ (Nr. VP1-2.2-ŠMM-05-K-01-014).

Dvejus metus trukusio projekto, kuris buvo įgyvendinamas pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ priemonę „Kalbų mokymo, verslumo ugdymo ir inovatyvių švietimo metodų kūrimas ir diegimas“ ir administruojamas Europos socialinio fondo, tikslas – efektyvinti netradicinį ugdymą bendrajį ugdymą vykdančiose profesinėse mokyklose. Siekta panaudoti mokinių ir mokytojų bei tėvų turimą patirtį, derinant ugdymo turinį su gyvenimo praktika, daugiau dėmesio skiriant tarpdalykiniams ryšiams.

Mokyklų bendruomenėms pristatytas Centro parengtas netradicinio ugdymo modelis (dalyvavo 879 mokiniai, 402 mokytojai, 82 tėvai (globėjai / rūpintojai). Svarbu ir naujinga tai, jog projekto metu ugdymo programos turinys buvo patikrintas kitoje aplinkoje, dalyvaujant įvairių mokyklų mokiniams ir mokytojams. Pateiktų užduočių metu sėkmingai integruotas profesinis mokymas ir bendrasis ugdymas, ryškinant vertybines nuostatas bei gebėjimą panaudoti sukauptą patirtį. Projekto metu organizuotų seminarų dalyviai kūrė projektinius darbus, kurių pagalba buvo išryškintas bendrojo ugdymo

dalykų, profesinių žinių ir vertybinių nuostatų panaudojimas profesiniame tobulėjime. Projektas dalyviams suteikė progą mokymo žinias pritaikyti realiaame gyvenime, veikloje, patirti mažos grupės bendrystės jausmą, mokyti susitarti ir vykdyti susitarimus drauge bei prisiimant atsakomybę.

Taip pat, remiantis parengtais kriterijais, buvo suformuota darbo grupė, kurioje dalyvavę lektoriai-konsultantai parengė mokymo(si) medžiagą (projekto lėšomis išleistas Užduočių sąsiuvinis ir Mokytojo knyga). Parengtos gairės Mokytojo ir mokinio knygai. Čia akcentuojama mokytojo saviugdą būtinybę, mokinių smalsumo skatinimas bei mokytojo ir mokinio bendrystė. Daug dėmesio skiriama Šv. Ignaco pedagoginei paradigmai.

Anot projekto vadovės dr. Živilės Navienės, itin daug dėmesio buvo skiriama modulinio mokymo programų kūrimui. Džiugu, jog pavyko įgyvendinti išsiskirtus tikslus ir ne tik teoriniame lygmenyje, bet ir praktiškai susipažinti su šiuo procesu. Sukurti mokymo(si) modulių projektai, tikėtina, sėkmingai bus integruoti į ugdymo sistemą.

VšĮ Kauno paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centro informacija

Užs. 385

PROJEKTAI. „Aukštosios kultūros impulsai mokykloms“

E.Ališankos pamoka rokiškėnams

Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos „Romuvos“ padalinio skaitykloje su gimnazistais susitiko poetas, vertėjas, eseistas Eugenijus Ališanka. Svečias gimnazistams vedė pamoką „Literatūrinio gyvenimo scena ir užkulisiai“, kalbėjo apie kūrybos procesą, jo įvertinimą, literatūrines premijas Lietuvoje, paskaitė savo kūrybos, atsakinėjo į gimnazistų klausimus. Bibliotekos „Svečių knygoje“ gerbiamas Eugenijus Ališanka paliko įrašą: „Džiaugiuosi kiekvienąsyk sugrįždamas į šį kraštą, kuris susijęs su mano protėviais ir mano vaikyste...“ Poetas vaikystėje lankydavosi Obelių krašte, kur gyveno jo prosenėlė. Svečias bibliotekai padovanojo knygų ir žurnalų. Kitų projekto dalyvių gimnazijoje lauksime jau 2013 metais, – praneša **Reda Kiselytė**, Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos „Romuvos“ padalinio bibliotekos vedėja.

Aktorės paskaita janoniečiams

Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijoje savo žiniomis, profesine ir gyvenimiška patirtimi su gimnazistais dalijosi Šiaulių dramos teatro aktorė Lina Bocyte-Garbačiauskienė. Viešnios paskaita „Aktorinis meistriškumas ir režisūros elementai“ pritraukė ne vieną dešimtį menininkų gimnazistų. Mokiniai domėjosi stojimo į Lietuvos muzikos ir teatro akademiją tvarka ir galimybėmis, buvo supažindinti su aktoriaus profesijos užkulisiais, režisūros paslaptimis. Apie tai „Dialogui“ parašė teatro mokytoja **Evelina Dambrauskaitė**.

■ Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijoje savo žiniomis, profesine ir gyvenimiška patirtimi su gimnazistais dalijosi Šiaulių dramos teatro aktorė Lina Bocyte-Garbačiauskienė.

MOKYKLOSE

Rygos policininkai matematikos konkurse nedalyvauja

Grupė Šiaulių Simono Daukanto gimnazijos moksleivių su mokytojais dalyvavo Rygos 88-ojoje vidurinėje mokykloje vykusiame matematikos uždavinių sprendimo konkurse. Jo tikslas buvo ne tik rasti uždavinio atsakymą, bet ir pateikti bei apginti uždavinio sprendimą. Be to, pasak „Dialogui“ apie išvyką parašiusių matematikos mokytojos **Irenos Trijonienės** ir gimnazistės **Aistės Bartoševičiūtės**, lietuvių buvo įdomu sužinoti ir palyginti dviejų baltiškių šalių mokyklų gyvenimą, jų vertybes, kultūrą, pasidalinti patirtimi. Tad Rygos moksleiviai ir mokytojai parodė savo mokyklos kabinetų, muziejų, sporto salę, pakvietė dalyvauti įvairių dalykų pamokose, susipažinti su mokyklos materialine baze.

„Įdomu buvo sužinoti, kad kiekvienoje Rygos mokykloje dirba policininkas, kuris rūpinasi mokinių saugumu. Tačiau didžiausią įspūdį paliko rygiečių svetingumas, jų mokyklos gyvenimo pristatymas su videomedžiaga bei saviveiklininkų pasirodymu. Mūsų komanda taip pat pristatė savo gimnaziją: pademonstravo mokinių sukurtą filmą apie Simoną Daukantą, skaidres, atspindinčias gimnazijos gyvenimą, gimnazistų dalyvavimą įvairiose tarptautinėse, respublikinėse konferencijose, šokio studijos „Areka“, choro „Mes galim“ repeticijose ir koncertuose ir t. t.“, – pasakoja informacijos autorės. Beje, matematikos „mūšyje“ sėkmę lydėjo šiauliečių komanda, nors užduotys nebuvo lengvos, reikėjo parodyti ne tik matematines žinias, bet ir paaiškinti 6 uždavinių sprendimą anglų arba rusų kalbomis.

Susitiko su „Aušros“ muziejaus direktoriumi

Projekto „Drąsinkime ateitį“ iniciatyva Šiaulių Stasio Šalkauskio gimnazijos I klasės mokiniai lankėsi Ch.Frenkelio viloje, kur susitiko su „Aušros“ muziejaus direktoriumi Raimundu Balza. Buvęs gimnazijos ugdytinis mokiniams papasakojo muziejaus įkūrimo istoriją, pristatė stilizuotą dvaro aplinką, atspindinčią dvarininkų buitį, kasdienybę, jų kultūrinius ir meninius poreikius, pasiūlė apžiūrėti vaizduojamojo ir taikomojo meno eksponatus, supažindino su įvairiomis edukacinėmis programomis ir pakvietė dalyvauti muziejaus renginiuose. Labiausiai, pasak „Dialogui“ apie išvyką parašiusių **Vaidilutės Jonutienės** ir **Renatos Butkuvienės**, visus sudomino unikali japonų graviūrų kolekcija, ginklų įvairovė, 500 metų senumo atlasas ir senojo Šiaulių miesto maketas.

Tris dienas lipdyta „Sniego gniūžtė“

Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijoje įvyko jau trečioji prevencinės programos „Sniego gniūžtė“ stovykla. Tris dienas mokiniai iš įvairių Šiaulių ir Radviliškio mokyklų žaidė prevencinius žaidimus, klausėsi paskaitos bei vykdė begalę kitų veiklų. „Dialogui“ apie stovyklą parašiusios Juliaus Janonio gimnazijos socialinė pedagogė **Laura Martusevičienė** ir gimnazistė **Urtė Gedminaitė** primena, jog svarbiausias programos „Sniego gniūžtė“ tikslas – ugdyti psichologinį atsparumą neigiamam aplinkos poveikiui, išmokyti priimti aplinkinius tokius, kokie jie yra, gerbti jų nuomonę ir teises, pažinti save, ugdyti pasitikėjimą savimi. „Pavadinimas „Sniego gniūžtė“, – pasakoja informacijos autorės, – kilo dėl to, kad šaunūs jaunuoliai, rodydami teigiamą pavyzdį, kaip galima pasilinksinti nevartojant jokių psichotropinių medžiagų, alkoholio ar tabako, kaskart įtraukia vis didesnę skaičių tuo susidomėjusių bendraamžių ir „Sniego gniūžtė“ tampa vis didesnė.“

Sveikos mišrainės ir smagios estafetės

Pasvalio Lėvens pagrindinės mokyklos Ustukių pagrindinio ugdymo skyriaus lietuvių kalbos mokytoja **Rasa Adomavičiūtė** parašė „Dialogui“, kaip jos mokyklos bendruomenei šiemet pavyko paminėti Europos sveikos mitybos dieną – ją Lėvens mokykloje organizavo biologijos mokytoja S.Jukštienė, socialinė pedagogė D.Šienauskienė, joms talkino mokyklos vyriausieji – devintokai.

„Kiekviena komanda, susiskirstiusi į 3 grupes, per pusvalandį turėjo nudažyti 3 darbus: pagaminti mišrainę, išspręsti kryžiažodį apie sveiką mitybą ir, naudodami senus laikraščius bei žurnalus, sukurti plakatą nurodantį temą. Prabėgus pusvalandžiui komandų „virėjai“ sugužėjo į salę nešini dideliais dubenimis: „Morkinukų“ komanda pagamino „Gaiviąją“ vaisių, „Hypersveikuoliai“ – morkų, salierų ir saulėgrąžų mišrainę įmantriu pavadinimu „Super mega ultra hyper mišrainė“, „Morkos“ ir „Morkų graužikai“ ėmėsi visiems gerai žinomos „Baltos mišrainės“ gamybos. Tuo pačiu metu plakatų dirbtuvėse plėšant, karpant ir klijuojant senus laikraščius bei žurnalus buvo sukurti keturi plakatai skirtingomis temomis. Tikrą aistrų šurmulį sukėlė linksmosios estafetės – komandų nariai rungtyniavo didelėmis medinėmis žirklėmis nešdami kėglį. Namų darbams liko sukurti deklaraciją apie vaisių ir daržovių duodamą naudą žmogui“, – pasakoja informacijos autorė.

Šiaurės šalių bibliotekų savaitė

Lietuvos mokyklos aktyviai paminėjo 15-ąją Šiaurės šalių bibliotekų savaitę. Tai Šiaurės šalių asociacijų „Norden“ federacijos projektas, Lietuvoje kuriojamas Šiaurės ministrų biuro. Šių metų tema – „Įvairialypė Šiaurė“.

Įvairialypė Šiaurė Alizavoje

Apie reginius, kuriais Šiaurės šalių bibliotekų savaitę paminėjo Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos bendruomenė, pasakoja mokyklos bibliotekininkė **Danutė MIKNEVIČIENĖ**.

Šviesa, žodis ir arbata

Pagrindinis projekto akcentas – Šviesos ir žodžio šventė. Skaitymas balsu sutemus. Susiburiama jaukioje žvakių liepsnelių aplinkoje ir klausomasi skaitomo teksto. Šitokioje aplinkoje šiaurės šalyse ištisos kartos pasakodavo istorijas. Kadangi jaunimas (ypač vaikinai) skaito vis mažiau, organizatoriai jiems pasiūlė specialią knygą – garsios Švedijos futbolo žvaigždės autobiografiją „Aš esu Zlatanas Ibrahimovičius“. Švedijoje šią knygą perskaitė daugiau nei pusė milijono žmonių. Z.Ibrahimovičius – Švedijos paauglių berniukų idealas. Savo mokyklos paaugliams ištrauką iš knygos „Aš esu Zlatanas Ibrahimovičius“ skaityti pasikvietėme ne bet ką, o Kupiškio rajono futbolininkų klubo „FC Narjanta“ prezidentą Darių Baroną. Susirinkusiesiems į Šviesos ir žodžio šventę Darius papasakojo apie Z.Ibrahimovičiaus sportinius pasiekimus, jo sunkų kelią į futbolą. Zlatanas augo emigrantų iš Bosnijos šeimoje ir pritapti Švedijoje jam buvo nelengva, bet, nepaisant visų sunkumų, vaikinai tapo pasaulinio lygio sporto žvaigždė. Po viso to klausytis balsu skaitomos knygos visiems buvo be galo įdomu.

Šiomet nutarėme paragauti kvapniosios šiaurietiškos arbatos. Technologijų mokytoja Audronė Užtupienė su aukštesniųjų klasių merginomis pagamino nuostabaus skonio „Trolių arbatos“. Merginos pilsė karštą gėrimą į indelius ir vaišino šventės dalyvius. Malonus aromatas, aštrūs žolelių kvapai, rūgščiosios spanguolės atgaivino, sušildė, dar labiau visus subūrė.

Dainos ir šokiai

Niekas kitas negali taip ryškiai atskleisti šalies kultūros grožio kaip dainos. 5–10 klasių mokiniai, talkinami anglų kalbos mokytojos Daivos Pūkienės, pasiruošė karaokės

Alizavos mokyklos septintokų šiaurietiška pasaka

konkursui „Muzikinė pasaka“. Jie ne tik išmoko pasirinktą šiaurės šalių atlikėjo dainą, bet ir pasistengė pamėgdžioti jo išvaizdą bei balsą. Griežta vertinimo komisija (ją sudarė renginio svečiai – mokyklos absolventai) dalyvių pasirodymą lygino su vaizdo įrašu ekrane, negailestingai komentavo, skyrė balus. Vieni pažaidė griežtą komisiją, kiti – muzikines žvaigždes. Neturėjo audringų emocijų: nusivylimo kartėlio, euforijos. Galiausiai buvo išrinkti konkurso laureatai, kuriems įteikti keliolapiniai ir kūrybinį konkursą „Įvairialypė Šiaurė“ Kupiškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

Šokio mokytoja Irminda Puipaitė nuo pat rugsėjo ėmė vaikus mokyti Šiaurės šalių liaudies šokių. Šventės dieną aštuntokai visus pradžiuogino puikiu suomių liaudies šo-

kiu „Kaheksu“ – jį Suomijoje šoka suaugusieji. „Kaheksu“ figūros panašios į lietuvių liaudies šokių figūras.

Su Mamule Mū...

„Šiaurės šalių vaikų literatūra yra viena populiariausių literatūrų Lietuvoje ir greičiausiai tą populiarumą lemia artimas mentalitetas, pasaulėjauta ir vertybės, kūriniuose perteikiamas pasaulis mums lengvai atpažįstamas“, – teigia profesorius, vaikų literatūros kritikas Kęstutis Urba. Sutinkame su juo, nes Šiaurės šalių rašytojų – A.Lindgren, T.Janson, H.K.Anderseno, U.Stark ir kitų knygos mokyklos bibliotekoje yra skaitomiausios. Gerbiamas kritikas įvairialypiskumo temos pasiūlė paieškoti Jujos ir Tomo Wieslander knygutėse apie Mamulę Mū ir Varną. Tad lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Jūratė Kuliukienė su dešimtokėmis paruošė nuotaikingą vaidinimą „Mamulė Mū žaidžia“ iš J.Wieslander knygos „Mamulė MŪ laipioja po medžius“. Šio linksmo vaidinimo pažiūrėti susirinko visa mokyklos bendruomenė.

Šiaurietiška pasaka koridoriuose

Pasitikdami Šiaurės šalių bibliotekų savaitę mokiniai su savo auklėtojais nišose sukūrė menines kompozicijas. Šiomet jos padvelkė šiaurietiška pasaka. Gražiausiomis tarp visų labai gražių vertinimo komisija pripažino pirmokų ir antrokų bei dešimtokų nišas: visus sužavėjo mažylių pagaminti didžiuliai geraširdžiai troliai ir išdidi bei šalta dešimtokų Sniego karalienė. Visi jaunieji kūrėjai apdovanoti renginio rėmėjos „Naujosios Vizondos“ saldžiaisiais prizais.

Savęs parodyti, į kitus pasižiūrėti

Lapkričio 15-ąją į Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Didžiąją salę susirinko vaikai iš rajono mokyklų. Mus pasitiko linksmoji karvutė Mamulė Mū (vaikų literatūros skyriaus vedėja Jolita Janušonienė) ir jos geroji draugė Varna (bibliotekininkė Laimutė Kliopkinienė). Žvakių liepsnelių tyloje klausėmės Noriūnų Jono Černiaus pagrindinės mokyklos mokinių skaitomo teksto apie peliuką-lipiuką Klasą, įdomaus Antašavos pagrindinės mokyklos mokinių Šiaurės šalių pristatymo. Parodėme savo šiaurietiškąją programą.

Tauragės Žalgirio gimnazijos kuriantys mokiniai popietėje „Mūzos palytėtieji“

■ Tauragės Žalgirio gimnazijoje šių metų Šiaurės šalių bibliotekų savaitės temą „Įvairialypė Šiaurė“ atspindėjo pagrindiniame gimnazijos koridoriuje eksponuojama paroda apie visų 8 Šiaurės šalių – Danijos, Suomijos, Švedijos, Norvegijos, Islandijos, Grenlandijos bei Alandų ir Farerų salų – savitumus. Pirmadienį tradicinė „Šviesos ir žodžio šventė“ susodino prie žvakių I ir II klasių gimnazistus, su mokiniais mintimis dalijosi gimnazijos direktorė V.Paulauskienė, ne tik buvo skaitomos projekto organizatorių pasiūlyto romano ištraukos, bet ir diskutuota apie tautų ir kiekvieno žmo-

gaus įvairialypiskumą, kalbėta apie mėgstamiausias savo knygas. Antradienį gimnazijoje vyko integruotos lietuvių, rusų, anglų, vokiečių kalbų pamokos „Šiaurės šalių rašytojų pamėgti kūriniai“. Trečiądienį į svečius atvyko „Šaltinio“ pagrindinės mokyklos aštuntokai: žalgiriečiai, vadovaujami bibliotekos vedėjos I.Gomienės, pristatė Šiaurės šalių literatūrą, tradicijas, papročius, abiejų mokyklų mokiniai atsakė į viktorinos klausimus. Ketvirtadienį vėl plevėno žvakės, o į popietę „Mūzos palytėtieji“ gimnazijos skaitykloje rinkosi kuriantys mokiniai: grojant muzikai visi ne tik arbatą gurkšnojo, bet ir vykdė visus kūrybinių dirbtuvių iniciatorės lituanistės A.Jasevičiūtės paliepus: kūno kalba išreiškė jausmus, žaismingai prisistatinėjo ir kūrė. Apie tai „Dialogui“ parašė gimnazijos skaityklos darbuotoja **Diana Kazlauskienė**.

■ Šiaulių Stasio Šalkauskio gimnazijos abiturientai klausėsi mokytojų skaito-

mos suomių rašytojo Miiko Nousiaineno romano „Avietinių laivelio kapitonas“ ištraukos, diskutavo apie vertybes, gyvenimą emigracijoje ir tautiškumą. Gimnazijos pirmokams buvo pristatyta dvišalės partnerystės projekto „Verslo kūrimo galimybės Švedijoje ir Lietuvoje – kultūrinių, istorinių, geografinių, ekonominių ir socialinių veiksmų abiejose šalyse tyrimas“ dalyvių patirtis bei mainų su Islandija projekto dalyvių išpūdžiai. Pageidaujantieji daugiau sužinoti apie Šiaurės šalis bei jų literatūrą lankėsi gimnazijos skaitykloje, kur buvo paruošta Šiaurės šalių grožinės literatūros ekspozicija. „Šiomet Šiaurės šalių bibliotekų savaitės simboliu tapo danų dailininko Henriko Drescherio meno kūrinys, perduodantis žinią, kad kiekvieno iš mūsų viduje slypi keli kultūriniai identitetai, kad kultūrinis įvairialypumas egzistuoja ne tik kažkur visuomenėje, bet ir kiekvieno mūsų viduje“, – „Dialogui“ rašo minėtos mokyklos bibliotekininkė **Grażina Laurutienė**.

■ Į šios savaitės renginius kartu įsijungė Tauragės „Aušros“ pagrindinės mokyklos skaitykla ir A.Vymerio biblioteka. Bibliotekininkės B.Kasparavičienės paruošta knygų paroda „Šiaurės šalių literatūra“ kvietė susipažinti su lietuvių kalba išleistomis šiaurietiškomis knygomis vaikams. Trečių klasių mokinukai (mokytojos E.Mikavičienė ir L.Vismerienė) piešė šiaurę. Norvegų rašyto-

jo Thorbjorno Egnerio, dailininko, grafiko, kompozitoriaus, scenografo, knygos „Peliukas-lipiukas Klasas“ ištrauką mokinukai pristatė teatralizuotai: dainavo dainą apie tris meškiukus (mokytoja J.Straukienė), pelytės pašoko, pagal skaitomą tekstą vaikučiai improvizavo vaidindami su lėlėmis (vadovė **Birutė Vaivadienė**, šios informacijos „Dialogui“ autorė).

■ Radviliškio r. Šiaulėnų Marcelino Šikšnio vidurinėje mokykloje „Peliuko-lipiuko Klasas“ ištrauka skaityta bibliotekoje tyliai skambant norvegų kompozitoriaus E.Grygo muzikai, žvakių šviesoje. Mokiniai iliustravo labiausiai patikusią knygos herojų, paruošta piešinių paroda, šeštokai kūrė šios pasakos pabaigą, diskutavo tema „Visi esame skirtingi, bet savaip svarbūs“. Vaikai vaišinosi „Voveriukų“ riešutais. Vyresnieji mokiniai balsu skaitė knygos „Avietinių laivelio kapitonas“ ištrauką, diskutavo tema „Koks gražus būna gyvenimas, jei padarai ką nors gerą“. Savaitę rengė lietuvių kalbos mokytojos L.Vedeckienė, D.Zablockienė ir bibliotekininkė **Nijolė Valatkienė**, šios informacijos redakcijai autorė.

■ Apie Šiaurės šalių bibliotekų savaitės renginius savo mokykloje „Dialogui“ parašė ir Šiaulių r. Gruzdžių bei Kretingos r. Darbėnų gimnazijų atstovai.

Maironio 150-osioms gimimo metinėms

Poetas pagerbtas ryčiausiame rajone

Ignalinos kultūros ir sporto centre įvyko Ignalinos gimnazijos liuanistų organizuotas rajono mokyklų renginys „Diena su Maironiu“. Šventėje dalyvavo Naujojo Daugėlišio, Didžiasalio „Ryto“, Dūkšto vidurinių mokyklų bei Vidiškių ir Ignalinos gimnazijų moksleiviai, vadovaujami savo liuvų kalbos ir literatūros mokytojų. Tai buvo baigiamasis Maironio metų akcentas po kiekvienoje rajono mokykloje vykusių Maironiui skirtų veiklų: poeto eilėraščių deklamavimo, integravimo su kitais menais, plakatų pagal satyras piešimo, filmų peržiūros ir kitokių ne-tradicinių pamokų. Renginys pradėtas antruoju Lietuvos himnu dažnai vadinama daina pagal Maironio žodžius „Lietuva brangi“.

Kiekviena mokykla į šventę atsivežė namų darbus. Nu-skambėjo daug Maironio eilėraščių, vėlesnių kartų poetų jam skirtų dedikacijų. Daugėlišiai dalyvavo respublikiniame laiškų Maironiui konkurse „Kas tas paslaptis suprastų?“ ir laimėjo prizines vietas, tad jie paskaitė laiškų ištraukų. Didžiasalio „Ryto“ mokykla garsi rajone gražiais ryšiais su bendruomene: kartu su mokiniais į renginį atvykusios dainų karalienės K.Skrebutėnienės anūkės papasakojo, kaip pačios mokėsi Maironio eilėraščių, ir padainavo liaudies dainą „Kur bėga Šešupė“. Buvo prisiminti dainomis ar giesmėmis tapę kiti poeto eilėraščiai. Vidiškių gimnazistai jaunatviškai padainavo „Trakų pilį“. Ignalinos gimnazistų padainuoti Maironio tekstai patvirtino, kad poetas nei paseno, nei atgyveno.

Šiandien stebėtinai aktualiai skamba sarkastiškos Maironio satyrų intonacijos. Tuo įsitikino ir moksleiviai pagal poeto satyras piešdami plakatus. Jų paroda renginio išvakarėse surengta Kultūros centro fojė.

Į kurį Lietuvos kraštą reikėtų važiuoti norint aplankyti Maironio gimtinę, mokiniai žinojo, o kodėl Maironio eilėraščiuose minimi Dūkščių ežeras, Dūkštas, Švenčionys, Svėdasai – buvo renginio intriga. Ją bandė paaiškinti Dūkšto mokyklos atstovai. Įdomiausia prielaida – apie poeto Petro Vaičiūno brolių Juozą Vaičiūną, kunigavusį Dūkšte, pas kurį į svečius kartu su Petru bei jo žmona Teofile galėjęs atvykti ir poetas Maironis...

Baigdami šventę visų mokyklų atstovai skaitė savo ir draugų mintis, skirtas didžiajam mūsų poetui.

Regina PANAVIDENĖ,

Ignalinos gimnazijos liuvų kalbos ir literatūros mokytoja

Maironio ir Palaimintojo J.Matulaičio metams

„Paiškėjo, kad šiuolaikinis jaunimas atpažįsta maironiškąjį Dievą kaip moralumo simbolį, kaip kasdienės egzistencijos moralinę būtinybę. Jaunam žmogui artima ir J.Matulaičio iškelta idėja: „Nugalėk blogį gerumu“, – rašo „Dialogui“ Kauno „Ąžuolo“ katalikiškos vidurinės mokyklos liuvų kalbos mokytoja **Edita Zdanienė**. Pedagogė papasakojo apie savo mokykloje vykusią poeto J.Mačiulio-Maironio ir Palaimintojo arkivyskupo J.Matulaičio metams paminėti skirtą respublikinę mokytojų ir mokinių konferenciją „Palaimintojo J.Matulaičio ir prelado J.Mačiulio-Maironio asmenybės – liudijimas XXI amžiaus žmogui dvasiškai atgimti“.

Konferencijoje dalyvavo mokyklos globėjas Kauno arkivyskupas metropolitas S.Tamkevičius, monsinjoras A.Svarinskas, Lietuvai pagražinti draugijos valdybos pirmininkas J.Dingelis, filosofas dr. K.Stoškus, praneši-

mą „Žmogiškasis santykis su poetu Maironiu XXI amžiaus vertybių skalėje“ skaitė Maironio literatūros muziejaus direktorė A.Ruseckaitė. Kitas garbus svečias kunigas P.Pichas, be kita ko, pasidalijo įspūdžiais iš Madride vykusio Pasaulio jaunimo dienų (jose dalyvavo 2000 liuvų). Konferencijoje koncertavo mokyklos folkloro ansamblis „Gilė“ ir Kauno sakralinės muzikos mokyklos mergaičių choras, vadovaujamas N.Jautakienės.

Švenčionėliuose – poetinė-muzikinė improvizacija ir skaitymai

Švenčionių r. Švenčionėlių Mindaugo gimnazijos bendruomenė Maironio 150-ąsias gimimo metines paminėjo popiete. Maironiečiai (vad. A.Krinickienė) ir „Dainos studijos“ (vad. G.Šalna) nariai parodė poetinę-muzikinę improvizaciją „Maironis ir aš“. Antroje minėjimo dalyje vyko Maironio poezijos skaitymai. „Gimnazijos direktorė E.Aborovičienė Maironio „Oi neverk, matušėle“ ne tik skaitė, bet ir dainavo, žinoma, visiems susirinkusiems pritariant. Besiklausant direktoriaus pavaduotojos ir geografijos mokytojos J.Guigienės pasirinkto eilėraščio „Šatrijos kalnas“ iškilo pagoniškosios paslėpties skraiste apgaubtos Žemaitijos peizažas. Anot etikos mokytojos V.Urbonienės, poeto Maironio gyvenimas – tai paprasto mirtingo žmogaus gyvenimas: mokytojos skaityti pasirinktuose eilėraščiuose „Sudie“ ir „Prieš altorių“ regimi „mylinčio ir kenčiančio ne tik vyro, bet ir kunigo išgyvenimai: meilės merginai, taip skaudžiai išiskverbūsios į poeto gyvenimą, net meilė ir tarnystė Dievui nepajėgė išrauti...“ – pasakoja „Dialogui“ gimnazijos liuvų kalbos mokytoja **Alė Krinickienė**. Poetinė-muzikinė improvizacija Švenčionėlių meno mokykloje parodyta ir miestelio visuomenei.

Trys mėnesiai su Maironiu

Ukmergės „Šilo“ pagrindinės mokyklos bendruomenė Maironio 150-osioms gimimo metinėms paskyrė didelį renginių ciklą, kuris tęsėsi beveik tris mėnesius. Renginių leitmotyvu pasirinktos eilutės „Patsai ramumo nepažinęs, / Kitiems išganyką nešū“, puikiai atspindinčios poetui būdingą dvasinę būseną, gyvenimo prasmės supratimą, kūrybos paskirtį.

Minėjimas rugsėjo mėnesį pradėtas puokščių paroda „Rudens žiedai Maironiui“. Tai integruota gamtos mokslų bei liuvų kalbos veikla: padedami biologijos, technologijų mokytojų net 62 mokiniai sukomponavo žiedų bei žalumynų kompozicijas, o pasitardami su liuvų kalbos mokytojomis parinko Maironio eilutes, geriausiai derančias prie puokščių.

Mokyklos fojė įrengtas stendas „Ačiū Tau, Viešpatie, jogei mylėdamas / Sergėjai mano gyvenimo rytą“. Jame publikuotos nuotraukos iš poeto gyvenimo, šeimos genealoginis medis, eilėraščių ištraukos, plakatas. Bibliotekos vedėja Ž.Jovaišienė surengė Maironio knygų ir leidinių apie poetą parodą „Išlikis aš gyvas paveikslas tame...“.

Norėjosi, kad mokiniai savarankiškai pasidomėtų poeto asmenybe, jo pomėgiais, kūryba, todėl organizuota trijų dalių viktorina: „Poeto gyvenimo vingiai“, „Maironio kūryba“, „Maironio poezija ir muzika“. Tris savaites mokiniams teko sklaidyti knygas, naršyti internete – ieškoti atsakymų į mokytojų J.Juzėnienės, R.Kolesnikovienės ir M.Pusvaškienės parengtus klausimus. Viktorinoje dalyvavo 5–8 klasių mokiniai.

5–10 klasėse vyko Maironio poezijos skaitymai. Geriausiai juose pasirodę skaitovai dalyvavo svarbiausiame renginyje – poetinėje muzikinėje popietėje „Daugel reikia dalykų šioj žemėj mylėti“. Į popietės organizavimą įsitraukė liuvų kalbos, muzikos ir dailės mokytojos bei didelis moksleivių būrys. Ruošdama renginio scenarijų liuvų kalbos mokytoja M.Kazakevičienė pasistengė, kad būtų apžvelgtos pagrindinės Maironio kūrybos temos, motyvai, skambėtų įvairių nuotakų eilėraščiai, poeto žodžiais sukurta dainos.

Aktyviausiai renginiuose dalyvavę ir geriausiai pasirodę mokiniai turėjo galimybę dar artimiau susipažinti su Maironiu: mokykla jiems skyrė dovaną – ekskursiją į Kauno liuvų literatūros muziejų. Ekskursijos dalyviai užsuko ir į Literatūros muziejaus filialą – Salomėjos Nėries baltąjį namelį Palemone, kur išklauskę gidės pasakojimą dalyvavo edukacinėje programoje.

Baigiamasis Maironio jubiliejaus minėjimo akcentas – moksleivių laiškas poetui. Juose jauni žmonės išsakė pagarbą didžiajam dainiui, padėką už tikro patriotiškumo pavyzdį, už meilės tėvynei pamokas.

Janė JUZĖNIENĖ,

Ukmergės „Šilo“ pagrindinės mokyklos liuvų kalbos mokytoja

■ Aktyviausiai renginiuose dalyvavusiems mokiniams mokykla skyrė dovaną – ekskursiją į Kauno liuvų literatūros muziejų.

DIALOGAS

Vyriausioji redaktorė
Elena Tervidyte
Tel. 234 4328,
mobil. 8 ~ 699 38 150,
telena@takas.lt

www.dialogas.com

Redaktorė **Lizeta Lozuraitytė**: redaktore@dialogas.com; tel. 234 0482
Apžvalgininkas **Vytautas Strazdas**: apzvalgininkas@dialogas.com; tel. 234 6943
Korektorė **Lina Paragytė**: korektura@dialogas.com
Maketuotojas **Arturas Gusevas**: maketas@dialogas.com
Vyr. buhalterė **Rasa Krilavičiūtė**: buhalterija@dialogas.com
Administratorė **Daiva Šilinskaitė**: info@dialogas.com; tel./faksas 234 1571
Prenumerata: prenumerata@dialogas.com

Savaitraščio indeksas 0017.
Redakcija: Antakalnio g. 31, LT-10312 Vilnius. Faksas 234 1571
Jmonės kodas 221262680. Atsiskaitymoji sąskaita LT72 70440 60001118958
AB SEB bankas. Banko kodas 70440.

Straipsnių autorių mintys gali nesutapti su redakcijos nuomone. Už reklamas ir skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai nerecenzuojami ir negražinami. Kopijuoti ar platinti savitiraštyje publikuojamą medžiagą be redakcijos sutikimo draudžiama.

Leidžia UAB „Polilogas“.

REMIA SPAUDOS, RADIO IR TELEVIZIJOS REMIMO FONDAS

Išleina ketvirtadieniais.
Laikraštis leidžiamas nuo 1992 m. sausio 10 d. SL 093. 4 sp. I. Tir. 2021 egz.
Spausdino UAB „Lietuvos ryto“ spaustuvė, Gedimino pr. 12a, LT-01103 Vilnius.
ISSN 1392–1916

MOKYKLOSE

A.Lindgren 105-osioms gimimo metinėms paminėti

Apie Astridos Lindgren 105-osioms gimimo metinėms paminėti skirtus renginius „Dialogui“ parašė dviejų mokyklų atstovės.

Šiaulių r. Gilvyčių mokykloje rašytojos sukakčiai paminėti spalį-lapkritį vykdytas projektas. Jame dalyvavo 5–6 klasių mokiniai. Visą mėnesį iki baigiamosios viktorinos jie skaitė A.Lindgren knygas, jas iliustravo, rinko juokingus posakius iš rašytojos kūrinių, sistemino medžiagą apie jos gyvenimą ir kūrybą. Projektas užbaigtas smagia viktorina „Rašytoja, kuri nenorėjo suaugti“. Joje, be kita ko, reikėjo po filmuko „Kelionė į kalnų ir ežerų šalį“ peržiūros atlikti testą „Ar buvai atidus?“, ištaisyti klaidas Pepės Ilgakojinės laiške, peržiūrėjus knygų viršelių nuotraukas surašyti tik A.Lindgren knygas ir t. t., – praneša lietuvių kalbos mokytoja **Diana Greviškienė**.

Jurbarko r. Veliuonos Antano ir Jono Juškų gimnazijos bibliotekoje 5–6 klasių mokiniams popietę „Astrida Lindgren ir jos knygų herojai“ organizavo bibliotekininkė **Rita Ramonaitė** (informacijos autorė) ir lietuvių kalbos mokytoja Jovita Mišeikienė. Bibliotekos vedėja D.Kazlauskaitė mokiniams papasakojo apie rašytojos gyvenimą, pomėgius ir kūrybą, supažindino su bibliotekoje veikiančioje parodėlėje eksponuojamais rašytojos kūriniais. Organizuota ir viktorina. „Kadangi A.Lindgren kūriniai yra mūsų mokinių skaitomiausių knygų sąrašė, nei penktokams, nei šeštokams į klausimus atsakyti nebuvo sudėtinga: vos paskelbus klausimą kilo miškas rankų“, – pasakoja R.Ramonaitė.

Apie savo mokykloje organizuotą renginį rašytojos A.Lindgren gimimo sukakčiai paminėti „Dialogui“ parašė ir Šiaulių r. Bubių mokyklos lietuvių kalbos mokytoja **Rasa Bukelskienė**.

Nauja jaunųjų karių klasė – „Bravo“ būrys

Panevėžio „Verdenės“ pagrindinės mokyklos septintokų klasės vadovė lietuvių kalbos mokytoja **Renata Narkutė** pranešė „Dialogui“, kad jos ugdoma jaunųjų kariūnų klasė nuo šiol gavo būrio „Bravo“ vardą. Garbingoje ceremonijoje jaunesni kariai prisiekė mokinių, mokytojų bei kitų svečių akivaizdoje, vadovaujami būrio vado, karybos pagrindų mokytojo D.Voverio pristatė būrio programą, atliko įvairias teorines užduotis. Naują būrį pasveikino mokyklos bendruomenė, į „Verdenę“ atvykę Lietuvos kariuomenės sausumos pajėgų Karaliaus Mindaugo motorizuotojo pėstininkų bataliono atstovai. Klasės vadovė R.Narkutė ta proga pasidalijo išpūdziais iš Lietuvos mokinių būrių rikiuotės konkurso, skirto Lietuvos kariuomenės dienai paminėti. Jis įvyko Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomojo pulko bazėje, Rukloje (Jonavos r.). Ten „Bravo“ būrys dalyvavo ir atstovavo savo mokyklai pirmą kartą. Ekskursijos metu jaunesni kariai klausėsi sausumos pajėgų mokymo centro pristatymo, lankėsi inžinerijos muziejuje ir ginkluotės parodoje.

KONKURSAI

Anglų kalba – linksmai ir lengvai

Vinco Kudirkos progimnazijos ketvirtokai džiaugiasi Oxfordo atstovybės įsteigtais vardiniais konkurso dalyvių pažymėjimais.

Šiaulių Vinco Kudirkos progimnazijos anglų kalbos mokytojos **Jūratė Laucevičienė** ir **Jūratė Vaišienė** parašė „Dialogui“ apie jų mokykloje įvykusį interaktyvų anglų kalbos konkursą *Fun and Easy Ways to Learn English* („Linksmi ir lengvai mokomės anglų kalbos“). Jis surengtas bendradarbiaujant su *Oxfordo* atstovybe Lietuvoje. Konkurse dalyvavo Šiaulių Gytarių, „Juventos“, Jovaro, Medelyno, „Romuvos“, Salduvės progimnazijų, Centro pradinės mokyklos ir renginio šeiminių ketvirtokų komandos. Dalyviai atliko nuotaikingas užduotis interaktyvioje lentoje, turėjo galimybę artimiau susipažinti su bendraamžiais iš kitų mokyklų, įtvirtinti savo anglų kalbos žinias. Kiekvienas dalyvis buvo apdovanotas vardiniu dalyvio pažymėjimu, įsteigtu *Oxfordo* atstovybės. Anglų kalbos mokytojos renginio metu išbandė naujausias interaktyvias programas, dalinosi savo gerąja patirtimi, pabendraavo su *Oxford University Press* metodine konsultante Migle Ogorodnikoviene.

Kada išeina patys artimiausi,
širdy palieka tuštuma gūdi.
Lietuvos mokytojų profesinė sąjunga
nuoširdžiai užjaučia Revizijos komisijos pirmininkę
Angelę Kvedarienę dėl brolio netekties.

SUKAKTYS

40 Gegužių mokyklos žingsnių

Ilonos Zazienės nuotr.

Gegužių progimnazijos direktorė S.Baranauskienė su buvusiais šios mokyklos vadovais J.Kleišmantu ir M.A.Kostka

Šiaulių Gegužių progimnazija, mieste, šalyje ir už jos ribų garsėjanti meniniu (dailės) ugdymu, paminėjo savo 40-ies metų sukaktį, – praneša „Dialogui“ šios mokyklos bendruomenės atstovai.

Mokyklos jubiliejaus proga buvo parašyta ir išleista knyga apie Gegužių mokyklą „40 žingsnių“, sukurtas filmas apie sustiprintą dailės mokymą (autorius – buvęs mokinys T.Andrijauskas). Mokyklą sveikino daug garbingų svečių. Šventinio vakaro metu koncertavo buvęs mokinys, dabar žinomas muzikantas ir dainininkas Gytis Paškevičius su „Dagilėlio“ berniukų choru.

Verbūnų mokyklai – 90

Nušurmuliavo Šiaulių r. Verbūnų mokyklos 90-mečio paminėjimo šventė. Buvusi šios ugdymo įstaigos mokinė **Gitana Trinkaitė** pasakoja: „Kaip iš gausybės rago liejosi susirinkusiųjų prisiminimai ir padėkos žodžiai. Ant scenos lipo skirtingos kartos. Svarbiausius mokyklos istorijos puslapius pristatė istorijos mokytoja ir muziejaus vadovė Irena Stonienė... Mokyklos pasiekimų ir laimėjimų tiek daug, kad jų visų išvardinti neįmanoma. Sukurtos gražios ir prasmingos tradicijos į jaukią mokyklą sukviečia visą bendruomenę. Kaimo vietovės šiandien sunkiai įsivaizduojamos be kultūros židinio – mokyklos. Tad visų svečių ir šeiminių linkėjimai sutapo – kad nedidelė kaimo mokykla sėkmingai sulauktų garbingo šimtmečio.“

PAKLAININIMAS MIŠKE

(Pramoga 7–18 m. moksleiviams)
Trakų r., 29 Lt/asm.
www.vaiduokliai.lt, info@vaiduokliai.lt,
mob. +370 652 16 600

ŠIAME „DIALOGO“ NUMERYJE MINIMOS 46 UGDYMO ĮSTAIGOS

- „Aušros“ pagrindinė, Tauragė

„Ažuolo“ katalikiška vidurinė, Kaunas

„Jovaro“ progimnazija, Šiauliai

„Juventos“ progimnazija, Šiauliai

„Romuvos“ progimnazija, Šiauliai

„Šaltinio“ pagrindinė, Tauragė

„Šilo“ pagrindinė, Ukmergė

„Verdenės“ pagrindinė, Panevėžys

Alizavos pagrindinė, Kupiškio r.

Antašavos pagrindinė, Kupiškio r.

Bubių, Šiaulių r.

Centro pradinė, Šiauliai

Darbėnų gimnazija, Kretingos r.

Didžiasalio „Ryto“ vidurinė, Ignalinos r.

Dūkšto vidurinė, Ignalinos r.

Gegužių progimnazija, Šiauliai

Gilvyčių, Šiaulių r.

Gytarių progimnazija, Šiauliai

Gruzdžių gimnazija, Šiaulių r.

Ignalinos gimnazija, Ignalina

Jotvingių gimnazija, Alytus

Jovaro progimnazija, Šiauliai

Juliaus Janonio gimnazija, Šiauliai

Juozo Tumo-Vaižganto gimnazija, Rokiškis

Lėvens pagrindinė, Pasvalys

Likiškėlių pagrindinė, Alytus
- Lopšelis-darželis „Bitutė“, Mažeikiai

Lopšelis-darželis „Eglutė“, Mažeikiai

Medelyno progimnazija, Šiauliai

Naujojo Daugėlišio vidurinė, Ignalinos r.

Noriūnų Jono Černiaus pagrindinė, Kupiškio r.

Profesinio rengimo centras, Alytus

Salduvės progimnazija, Šiauliai

Skirsnemunės Jurgio Baltrušaičio pagrindinė, Jurbarko r.

Stasio Šalkauskio gimnazija, Šiauliai

Šiaulėnų Marcelino Šikšnio vidurinė, Radviliškio r.

Švenčionėlių meno, Švenčionių r.

Švenčionėlių Mindaugo gimnazija, Švenčionių r.

Tytuvėnų gimnazija, Kelmės r.

Vaikų lopšelis-darželis „Vaivorykštė“, Marijampolė

Veliuonos Antano ir Jono Juškų gimnazija, Jurbarko r.

Verbūnų, Šiaulių r.

Veršvų vidurinė, Kaunas

Vidiškių gimnazija, Ignalinos r.

Vinco Kudirkos progimnazija, Šiauliai

Žalgirių gimnazija, Tauragė

MOKYKLOSE

Mergaičių estafečių varžybos

„Fizinio rengimo testavimo rezultatai rodo, kad mergaitės 2–3 kūno kultūros pamokų per savaitę – maža, kad padidėtų jų greitis, ištvermės, jėgos galimybės. Popamokinė sportinė veikla, įvairios varžybos sudaro sąlygas tęsti sėkmingą fizinio lavėjimo procesą“, – rašo „Dialogui“ pradinį klasių mokytoja **Diana Gedminienė**. Pedagogė praneša, kad Šiaulių „Juventos“ progimnazijoje jau keletą metų gyvuoja pradinį klasių mokinių sveikatinimo projektas „Sveikuoliukų-greituoliukų klubas“. Ypač didelis dėmesys, pasak informacijos autorės, yra skiriamas mergaičių treniruotėms: praėjusiais mokslo metais 2 kartus per savaitę vykdavo sporto būrelis „Stiprios, drąsios, vikrios“.

Lietuvos moterų sporto asociacijos (LMSA) prezidentė J.Bartašienė ir viceprezidentė A.Mockienė, susipažinusios su klubo veiklos ir treniruočių programomis, pasak D.Gedminienės, pastebėjo, kad užsiėmimai žaismingi, skatinantys mokinių aktyvumą, kad atsižvelgiama į konkrečias mokymosi sąlygas, taikomos netradicinės mokinių fizinio

ugdymo formos, tad nutarė organizuoti „Juventos“ progimnazijoje pradinį klasių mergaičių estafetes. Gegužę estafetėse dalyvavo šešios Šiaulių miesto antrųjų klasių mergaičių komandos, o štai dabar, lapkritį, įvyko tarpmokyklinės trečiųjų klasių mergaičių estafečių varžybos. Jas organizavo pradinį klasių mokytojos D.Gedminienė, K.Kairienė, JTS orientavimosi sporto treneris N.Vidžiūnas ir LMSA. Šiaulių Salduvės, Jovaro ir „Juventos“ progimnazijų trečiųjų klasių mergaitės įveikė keturių estafečių, parengtų naudojant orientavimosi sporto taisykles, užduotis. Užduočių įvairumas sudarė sąlygas parodyti mergaitėms savo fizinius gebėjimus, kūrybišką mąstymą ir ištvermę. Greičiausios ir ištvermingiausios buvo „Juventos“ progimnazijos mergaitės (mokyt. A.Zorienė).

Renginio organizatoriai tikisi, kad šios varžybos paskatins mergaites sportuoti, aktyviai leisti laisvalaikį, domėtis įvairiomis sporto rūšimis, ugdytis teigiamą požiūrį į kūno kultūrą.

Mergaičių estafečių varžybų Šiaulių „Juventos“ progimnazijoje organizatoriai tikisi, kad šie renginiai paskatins mergaites sportuoti, aktyviai leisti laisvalaikį.

Likiškėlių verslumo savaitė buvo įdomi

Alytaus Likiškėlių pagrindinėje mokykloje visą savaitę vyko verslumo renginiai. Mokykloje svečiavosi Jotvingių gimnazijos dramos studija „Taškas“ (vad. M.Stasiukynienė ir J.Gaižauskas) – gimnazistai parodė V.V.Landsbergio dramą „Obuolio istorija“. Užimtumu išsiskyrė antradienis – karjeros diena. Mokyklos pradinukai įvairiai susipažino su verslo pasauliu: vieni domėjosi keramikos amatais, kiti kūrė verslo reklamas, tretieji piešė tėvų profesijas, o štai antroji nuvyko į Radžiūnus, kur mokėsi lieti žvakes ir kepti meduolius. Ketvirtą dieną Marcinkonių kaime susipažino su duonos kepimo papročiais, o Alytaus policijos komisariatare – su policininko profesija. 5–10 klasių mokiniai su profesijomis susipažino praktiškai. Moksleiviai kūrė aplankus „Mano ateities profesija“, suorganizavo vakaronę „Mokomės dirbti“, dalyvavo susitikime su visuomenės sveikatos priežiūros specialiste, išmoko praktiškai suteikti pirmąją pagalbą, lankėsi Vidzgirio bibliotekoje, Alytaus kraštotyros muziejuje. Aukštesniųjų klasių mokiniai pasklido po Alytaus profesinio rengimo centro skyrius. Septintą klasių berniukai apsilankė Statybos technologijų ir verslo skyriuje, kur jiems buvo sudaryta galimybė ne tik susipažinti su mokymo programomis, bet ir praktiškai išbandyti apdailininko darbą. Paslaugų verslo skyriuje mergaitės susipažino su kirpėjos profesija – piešė šukuosenas, praktiškai jas modelavo. Kitos mergaitės domėjosi socialinio slaugytojo darbu, išmoko tvarstyti žaizdas, susipažino su floristo profesija, puokščių komponavimo ypatumais. Aštuntą klasių berniukai domėjosi automobilių meistro, devintą – bankininko profesija. Dešimtą klasių mokiniai dieną praleido Alytaus kolegijoje.

Ketvirtadienį mokykloje šurmuliavo mokinių darbų mugė: vieni prekiaavo savo gamybos papuošalais, kiti – konditerijos gaminiais, tretieji – medžio drožiniais, siūtomis pinigėnėmis, telefonų įdėklais.

Verslumo savaitės renginiai skatino mokinius atrasti savyje verslumo, kūrybiškumo galių, teisingai pasirinkti savo ateities kelius.

Emilija NORKEVIČIENĖ,

Alytaus Likiškėlių pagrindinės mokyklos profesijos patarėja

Gerbiami mokytojai, direktoriai, darželių auklėtojai, dėstytojai,
„Dialogas“ – Jūsų profesinis laikraštis.
Kviečiame prenumeruoti ir siūlome 3 variantus –
rinkitės Jums patogiausią!

I.

Popierinė laikraščio versija

Užsiprenumeruoti galima:

- Internetu svetainėje www.dialogas.com. Raskite prenumeratos nuorodą, ją paspauskite, užpildykite pateiktą formą ir šią atsiųskite į redakciją.
- Visuose „Lietuvos pašto“ ir „Lietuvos ryto“ skyriuose – tradiciškai.

Prenumeratos kaina:

- » pusė metų (6 mėn.) – 95,94 Lt,
- » 3 mėn. – 47,97 Lt,
- » 1 mėn. – 15,99 Lt.

II.

Elektroninė laikraščio versija

Prenumeruoti galite adresu

<http://www.dialogas.com/pdf-prenumerata/>

- Elektroninės versijos prenumerata iki 50% pigesnė.
- Prie aktualiausios švietimo informacijos bei kitos „Dialogo“ medžiagos galėsite prieiti visada – bet kurioje pasaulio vietoje bet kuriuo paros metu, kur yra kompiuteris ir interneto ryšys.

Prenumeratos kaina:

- » pusė metų (6 mėn.) – 52,77 Lt,
- » 3 mėn. – 29,74 Lt,
- » 1 mėn. – 10,00 Lt.

III.

Tinklapis – dialogas.com

www.dialogas.com – nuomonių ringas

- Švietimo aktualijos
- Straipsnių fragmentai
- Internetinė apklausa
- Nuotraukos, nuorodos, komentarai, archyvai
- Kita naudinga informacija

Jei kiltų klausimų, paskambinkite į redakciją
 tel. (8 ~ 5) 234 1571 arba parašykite info@dialogas.com –
 ir gausite visą Jus dominančią informaciją.

www.dialogas.com –
įvairių nuomonių ringas